

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXII. Št. 206 (9511)

TRST, nedelja, 5. septembra 1976

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkmn, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

ODLOČILNI ČAS

Italijanska vlada se v tem razdobju pripravila na obsežne naloge, ki jih zahteva sedanji izredno zaostreni gospodarski in družbeni položaj v državi: na odpravljanje vzrokov inflacije, na novo investicijsko politiko za zagotovitev novih produktivnih virov in ohranitev ravnih zaposlitve, na celo vrsto neodložljivih reform, ki jih narekuje razvoj družbe, od učinkovite in poštene davčne politike, sodstva in kazniškega sistema do ustroja in notranjega demokratičnega razvoja varnostnih sil ter učinkovite zaščite demokratičnih institucij, od zdravstvene in socialne oskrbe do nove demokratične ureditve področja sredstev javnega obveščanja itd. itd.

Naglica in intenzivnost teh priprav dokazuje, da se vlada in njen predsednik Andreotti zavedata, da lahko ta vlada, ki živi ob dobrohotnem toda tudi budnem zadržanju odločilnih političnih in socialnih dejavnikov v državi, obstaja samo, če bo hitro in temeljito ukrepala in urejala vse krizne situacije in reformne zahteve, če bo torej zadostila pričakovanjem ogromne večine državljanov, ki so tudi pripravljene prevzeti nase breme odpravljanja gospodarske krize, pod pogojem, da bodo ta bremena pravično porazdeljena in da bodo tudi dana jamstva za nadaljnjo utrditev demokracije v državi.

V ta okvir nujnih vladnih nalog spada tudi osimski sporazum med Italijo in Jugoslavijo. Sprejete vladne ratifikacijske zakone zanaj je napovedano za turek, sam predsednik vlade Andreotti pa je napovedal tudi pospešitev postopka za njegovo ratifikacijo in izvajanje, ker pomeni osimski sporazum enega izmed elementov za gospodarski razvoj in okrepitev omejenih področij in predstavlja zato tudi sestavni del vseh tistih ukrepov, ki jih bo morala vlada v največjo mero sprejeti za učinkovito odpravljanje posledic katastrofalnega potresa na obsežnih področjih naše dežele. Andreottijeva hvalevredna pristojnost v naši deželi na prizadetih področjih je potrdilo, da se vlada svojih dolžnosti v tem okviru še kako zaveda, je pa po drugi strani tudi potrdilo, da se vlada zaveda važnosti osimskega sporazuma in da se bodo zato stari, ki jih predvideva, v najkrajšem času začele uresničevati.

Prav to pa je tudi vodilo predstavnika slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, da so v razgovoru s predsednikom vlade v palači videnske pokrajinske uprave pomnožno, kot že prej s predsednikom poslanske zbornice Ingraom, načelji vprašanje osimskega sporazuma iz vidika njegove celovitosti, to se pravi iz vidika njegovega pomena za gospodarski razvoj naših področij in istočasno iz vidika zaščite slovenske narodnostne skupnosti na celotnem področju naše dežele, kakor je zapovedana v členu 8 sporazuma. Predstavniki Slovencev so ministrskemu predsedniku predložili, da vidi slovenska narodnostna skupnost v izvajanju zaščite v okviru osimskega sporazuma večje jamstvo, da se bo čimprej pristopilo k njenemu uresničevanju. To seveda ni znak nezaupanja v demokratični razvoj v državi, temveč le odraz prepričanja o učinkovitosti zaščite, ki izhaja iz mednarodnih obvez spoznanja samega.

Predsednik Andreotti je v zvezi s tem stališčem izrazil nekatere pomisleke, je pa objubil, da bo stvar preučil. Pri tem je poudaril, da je vprašanje globalne zaščite in ovrdatenja narodnostnih manjšin stvar italijanske države, njenih notranjih zakonov in demokratičnega razvoja. Toda istočasno je predsednik vlade še bolj poudaril najnost, da se vlogo vprašanja ne kaže manjšine urediti, ker glede tega ni nobenega doma o splošni pripravljenosti in politični volji vlade.

Dejavnost Andreottijeve vlade se bo, kot smo že dejali, morala odražati v intenzivnih naporih in ukrepih na vseh področjih. V to intenzivno dejavnost sodi tudi vprašanje naše narodnostne zaščite. Sile, ki to vlado podpirajo in ji merijo pulz v njeni dejavnosti, pripravljene, da je ob dokazih njene neodločnosti in neučinkovitosti svoj pogojno podporo tudi odrečejo, bodo morale biti prisotne tudi kar zadeva to plat njenih obveznosti. Andreotti sam se je že pred 30 leti kot podtajnik v predsedstvu vlade ukvarjal z omejnimi vprašanji in tudi njegove izjave v razgovoru s predstavnikami Slovencev v Vidnu so odražale določeno poz-

navanje naših problemov. Naloga predstavnikov naše narodnostne skupnosti, ki bodo na njegovo vabilo šli v Rim, bo, da podrobneje obrazložijo Andreottiju zahteve in pričakovanja naše narodnostne skupnosti, da mu pojasnijo stvari, ki so se v teh 30 letih pri nas spreminile in prikažejo novo stvarnost v naši deželi, ki je rezultat dolgotrajnega demokratičnega razvoja lokalnih političnih ustavnih sil in spoznavanja ter priznavanja upravičenosti naših zahtev.

V tem, kot vse kaže odločilnem obdobju, je na nas Slovenceh samih velika teža odgovornosti, da najvišjim zakonodajnim in izvršnim predstavnikom države temeljito in vsestransko predočimo naš položaj in temeljenost naših pričakovanj in zahtev. Po razgovorih s predsednikom zbornice Ingraom in predsednikom vlade Andreottijem ter najavljeno ponovno srečanju s njima bo treba vzpostaviti stik tudi z vsemi parlamentarnimi skupinami ustavnega loka, ki bodo morale obravnati ukrepe in korist naše skupnosti v okviru globalne zaščite. Za te nastope in srečanja, ki bodo v najkrajšem času, se je treba skupno in temeljito pripraviti, uskladiti je treba enotno stališče in si zagotoviti podporo vseh tistih dejavnikov v državi, ki so že osvojili spoznanje in zavest, da je tudi demokratična ureditev vprašanja narodnostnih manjšin integralni del dejanske demokracije in spoštovanja prevzetih obveznosti, s tem pa tudi novega odnosa do reševanja vseh bistvenih vprašanj celotne italijanske družbe.

Ceausescu obišče Jugoslavijo

BEograd, 4. — Danes so sporočili, da bo na vabilo predsednika SFRJ in ZKJ Josipa Broza Tita od 8. do 11. septembra na uradnem in prijateljskem obisku v Jugoslaviji romunski državni in partijski voditelj Nicolae Ceausescu. Medtem pa so se v Bukarešti končali pogovori o jugoslovansko-romunskem gospodarskem sodelovanju. Predsednika mešanega odbora, član zveznega izvršnega sveta Milorad Bivolvej in podpredsednik romunske vlade George Oprea sta po pogovoru podpisala dokument o gospodarskem sodelovanju, ki ga bodo predložili predsednikoma Titu in Ceausescu. V pogovoru s Tanjugovim dopisnikom sta Bivolvej in Oprea izjavila, da so bili pogovori, ki sta jih vodila, zelo pomembni za nadaljnji razvoj gospodarskih stikov med Jugoslavijo in Romunijo.

DANES

Predsednik vlade Andreotti je včeraj zaključil uradni obisk v Furlaniji, kamor je prispel v petek pozno popoldne, da se osebnostno seznanj s položajem v krajih, ki jih je prizadel potres 6. maja leta 1976. Tako v pogovoru s predstavnikami krajevne oblasti in sindikati, kakor tudi med obiskom, ki ga je Andreotti opravil v najbolj prizadetih krajih, kjer se je srečal z župani, se je prepričal, da ljudje, ki se vedno živijo v sotočju, ne morejo več prenesti gorja in naporov. V mnogih krajih je bil prisiljen prireditelj demonstracije, da bi opozorilo s se večjo silo predsednika vlade in deželne oblasti na dramatični položaj, v katerem živijo. Na cesti Vidma-Tolmeč so demonstranti delili letake z zahtevami prizadetega prebivalstva, v Centi pa so postajali ustavljeni mednarodni vlaki.

Zasedanje skupne demokratičanske parlamentarne, ki je bilo v petek in včeraj v rimskem hotelu Hilton na pobudo senatorja Agnellija, se je zaključilo v ozračju nezaupanja med prireditelji. Mnogi od njih so med svojimi posegi skušali omejiti pomen zasedanja in vlogo «mladih parlamentarcev» in zato poudarili «zvestobo stranki, kakršna je». Tajnik PSI Bettino Craxi pa je danes v imenu stranke odgovoril na strategijo Agnellija, da socialisti ne bodo šli ponovno v vlado s KD pod pogoji, ki so označevali levo sredino.

Sindikalna dejavnost bo prihodnji teden zelo živahna. Sindikalna federacija se pripravila na sestanek z Andreottijem, na katerem bodo govorili o ukrepih, ki jih pripravila vlada za ozdravitev gospodarske krize. V tej zvezi je tajnik CGIL Lama dejal, da sindikati pričakujejo konkretne rešitve

Prebivalci prizadetih krajev po potresu so na Pontebški cesti ustavljali avtomobile in delili (kot vidimo na sliki) letake v italijanščini in nemščini, v katerih protestirajo proti oblastem, ki pustijo ljudi, da še vedno živijo v šotorih

PREDSEDNIK VLADE ZAKLJUČIL DVODNEVNI OBISK V FURLANJI

ANDREOTTI OBISKAL PRIZADETE KRAJE PO POTRESU IN ZAGOTOVIL TAKOJŠNJE VLADNE IZREDNE UKREPE

Demonstracije prizadetega prebivalstva, ki ne more več živeti v šotoriščih
Blokirana Pontebška cesta in ustavljen mednarodni vlak na postaji v Čenti

VIDEM, 4. — Predsednik vlade Andreotti je danes nadaljeval z uradnim obiskom v Furlaniji. Po večerajšnjih pogovorih, ki jih je imel s predstavnikami deželne uprave, krajevnimi parlamentarci, predstavniki sindikalnih in delodajalskih organizacij, župani in po sprejemu delegacije Slovencev v Italiji, se je danes osebno seznanil z dramatičnimi vprašanji in nevzdržnim položajem prebivalstva na območju, ki ga je hudo prizadel potres 6. maja.

Med obiskom je prizadeto prebivalstvo v mnogih krajih uprizorilo demonstracijo, da bi predsednika vlade opozorilo s se večjo silo na nevzdržno stanje ljudi, ki še vedno živijo v šotorih. V nekaterih krajih so policije sile ostro nastopile proti demonstracijam, čeprav so izražali samo svoje ogorčenje nad počasnostjo reševanja njihovih nevzdržnih stanj. Predsednik vlade je po sestanku s predstavnikami pordonske pokrajine in prizadetih občin po potresu z desnega brega Tilmenta odpotoval v Benetke, od koder se bo vrnil v Rim.

Svoj današnji obisk v Furlaniji je Andreotti ob spremljevalcu ministrskega podtajnika Bressanija,

in pokrajinske oblasti in nevzdržno stanje prizadetih krajev in prebivalstva v Beneški Sloveniji, predvsem pa v krajih visoko v hribovih, kjer je dejansko že pritisnila zima. Poudaril je potrebo, da se v najkrajšem času poskrbi za prebivalstvo, ki se nima strehe nad glavo, predvsem pa za starčke in otroke, med katerimi jih je mnogo do sedaj že zbolelo.

Zatem je predsednik vlade odpotoval v Humin, kjer se je prav tako sestel z župani prizadetih krajev. V industrijski coni Rivoli pri Osoppo se je predsednik vlade seznanil tudi s škodo, ki jo je potres povzročil industrijskim napravam in z željo tamkajšnjega prebivalstva po hitrejši obnovi proizvodnje in porušenih tovarnah. Ustavil se je v obnoveni tovarni lesne industrije Pantoni. Tukaj so mu obrazložili veliko gospodarsko škodo, ki jo je napravil potres 6. maja, zlasti v industrijski coni pri Osoppo. Predsednik vlade je v kratkem odgovoru zagotovil, da je vlada popolnoma na razpolago, da sprejme nujne, tudi izredne ukrepe, da se zagotovi prebivalstvu, ki je brez strehe vsaj začasno bolj znošno bivališče, kot ga ima sedaj v šotoriščih, kjer je življenje postalo neznošno.

Zatem je Andreotti šel v vojašnico alpeincev v Huminu, kjer je bilo zaradi potresa večje število vojakov mrtvih in se tam srečal z vojniki in z bivšimi alpeinci, ki že tri mesece pomagajo pri obnovi porušenih krajev. Po končanem obisku je moral Andreotti skupno s spremljevalci zapustiti vojašnico po stranskem izhodu, da se je izognil demonstrantom, ki so ga čakali pred vojašnico z napisi in gesli, s katerimi zahtevajo takojšnjo obnovo prizadetih krajev v Furlaniji.

Tudi v Osoppo so številni prebivalci demonstrirali ob prihodu predsednika vlade in njegovih spremljevalcev. Ko so demonstranti skušali ustaviti avtomobil predsednika vlade, so posegli karabinjerji, ki so razgnali ljudi in enega od demonstrantov ustavili. Do demonstracij je prišlo tudi v nekaterih drugih krajih in predvsem na državni cesti, ki pelje iz Vidma v Trbiž in naprej v Avstrijo. Od križišča pri Ratanju do Humina so skupine prizadetih prebivalcev ocelile avtomobilistom letake v italijanščini in v nemščini, v katerih je na kratko opisana tragedija, ki jo še danes preživljajo prebivalci mest in vasi, ki jih je potres 6. maja uničil. Poleg tega so skupine demonstrantov ustavile za nekaj časa promet na cesti.

V Centi pa je ob 15.30 večja skupina prebivalcev ustavila na železniški postaji mednarodni vlak, ki vozi z Dunaja v Rim (Romulus). Vlak je bil blokiran za 20 minut, za čas, ki so ga demonstranti potrebovali, da so v vlaku razdelili med potnike letake v italijanščini in nemščini. Na lokomotivo pa so pred odhodom pritrtili transparent s protestnimi gesli proti oblastem, ki niso znale do sedaj sprejeti odločnih ukrepov za omilitje trpljenja prizadetih prebivalcev. Vlakovodji pa so demonstranti pripravili, naj ponese transparente v Rim.

Danes Craxi v prizadetih krajih v Furlaniji

MILAN, 4. — Tukaj so sporočili, da bo glavni tajnik socialistične stranke Bettino Craxi, jutri obiskal prizadete kraje po potresu v Furlaniji skupno z deželnim in krajevnimi voditelji stranke. Nato bo Craxi predsedoval v Vidmu deželnemu aktivu strankinih aktivistov furlanskih federacij in krajevnih sekcij. Svoj obisk bo zaključil z udeležbo na festivalu «Avanti» v Tolmeču, kjer bo imel govor.

MED VČERAJŠNJIM SESTANKOM V ŽÜRICHU

Kissinger in Vorster o napetosti v J. Afriki

Afričani zahtevajo svobodo v Namibiji in Rodeziji

ZÜRICH, 4. — Kakor je bilo napovedano, sta se danes sestala v nekem tukajšnjem hotelu ameriški zunanji minister Henry Kissinger in predsednik vlade južnoafriške republike John Vorster. Obravnavala sta politični položaj v južnem delu afriške celine s posebnim ozirom na Rodezijo in Namibijo; ni znano, ali je Kissinger v južni Afriki, ki so od junija dalje zahtevali veliko številu mrtvih (po večini Afričanov). Ameriški minister in južnoafriški državnik bosta nadaljevala razgovore jutri in v ponedeljek dopoldne.

Vorster je dospel v Zürich včeraj, Kissinger z ženo Nancy pa v poznih popoldanskih urah danes. Z letališča so ga prepeljali do hotela «Dolder» s helikopterjem. Mestna policija je poskrbela za izredno strogo varnostne ukrepe, da bi preprečila morebitne izgrede, tembolj še, ker se je popoldne zbralo na ulicah, čeprav s privojenjem pristojnih oblasti več tisoč levčarjev, ki so uprizorili protestno demonstracijo proti navzočnosti južnoafriškega državnika. Incidentov ni bilo. Vsekakor so vse ulice, ki vodijo k hoteloma «Dolder» in «Waldhaus Dolder», kjer je nastanjen Vorster, zaprte. Po prvem razgovoru med Kissingerjem in Vorsterjem ni bilo izdano nobeno uradno sporočilo, pa tudi državnik nista dala nobenih izjav. Le Kissinger je novinarjem povedal, da se bodo raz-

govori nadaljevali po večerji. Opaževali so mnenja, da je ameriški minister sprožil vprašanje bodoče neodvisnosti Namibije, ki jo je Južna Afrika, kot znano, zasedla nezakonito. Domnevajo, da je Vorster pripravil zadovoljivo rešitev za problem, pač pa naj bi delal težave, kolikor zadeva položaj v Rodeziji. Kissinger naj bi namreč skušal Vorsterja pripraviti do tega, da posreduje pri Smitu za priznanje vseh državljanjskih pravic temnopolti večini. Velika Britanija zahteva pa, da preide oblast v Rodeziji v teku dveh let v črnske roke.

Z vsebino pogovorov v Zürichu bo Kissinger seznanil v ponedeljek dopoldne britansko vlado, naslednje jutro dne pa se bo v Hamburgu sestel s kanclerjem Schmidtom.

OMEJEN POMEN ZASEDANJA ŠTRIDESETH PARLAMENTARCEV KD

Strategija Agnellija naletela na gluha ušesa pri socialistih

Mnogi prireditelji zasedanja v hotelu Hilton so klonili pod pritiskom starega vodstva KD, ki ne mara «prevratnikov» in «navotorej»

RIM, 4. — Politični tajnik socialistične stranke Bettino Craxi je danes v imenu PSI odgovoril na novo strategijo Umberta Agnellija, da noben predlog, poziv ali grožnja ne bodo spravili socialistov ponovno v vlado s krščansko demokracijo v pogojih, ki so označevali levo sredino. Razumljivo je, da če socialisti danes ne verjamejo v koristnost «priviligeranega odnosa» s krščansko demokracijo, da bi povečali svojo težo v italijanski družbi in italijanski levici, prav tako je mnogo demokratičnejši in zavrača Agnellijev paternalizem in zavrača njegovo «strategijo».

Tako je poslanec Pomicino dejal, da ima «ta pobuda omejene možnosti». Minister Pedini, ki se

je zdelo, da bo vsestransko podprl Umberta Agnellija, je dejal, da ne koristi krščanski demokraciji nič, če, ki danes zganja strujarski integralizem. Prav tako, je dejal Pedini, ne koristi krščanski demokraciji tisti, ki misli, da bo «obnovil stranko» z golimi sredstvi tehnokratske učinkovitosti.

Vse kaže torej, da se je nekaj zataknilo v Agnellijevi pobudi in da so gesla in predlogi, ki so bili dani na zasedanju v hotelu Hilton, utonili v «demokratskem močvirju». Nekateri domnevajo, da je prišlo z vrha krščanske demokracije nekaj strogih opozoril «mladim prevratnikom», ali pa, da krščanska demokracija še ni dozorela in zato «ne more dojeti Agnellijevega giscardizma». Dej-

stvo je, da je minister Sarti čutil potrebo, da strogo opozori Agnellija. V svojem posegu v Hiltonu je Sarti dejal, «da je vloga proizvajalnih slojev tako imenovane buržoazije enakega pomena kot vloga tako imenovanih ljudskih komponent v stranki. V krščanski demokraciji je prostora tako za liberalne katoličane, kot za ljudske katoličane, ki inajo za seboj različno, toda oboji dostojanstveno zgodovino». Sarti je pri tem dejal, da je prav to sožitje osnova bodoče dialektike v stranki.

Potem ko je izrazil svoje spoštovanje do sedanjega tajnika stranke in poudaril, da je Andreottijeva vlada nedotakljiva, je nadaljeval: «Bj ne bilo pravično postavljati na enako raven katoliške vrednote, ki pripadajo duhovni zgodovini in sloje ter kategorije, ki pripadajo družbeni zgodovini».

Ta opomin Agnelliju je zelo značilen in ga opozarja, da se v krščanski demokraciji ni mnogo spremenilo ter da katoliški integralizem še vedno gleda z velikim nezaupanjem na «lačno industrijo». Današnja krščanska demokracija se še noče ločiti od dosedanje medzredne politike. Meni samo, da industrija lahko še vedno pomaga stranki, da pa naj ne misli, da bo ustvarjala «svojo stranko». Gre torej za polemiko o mejah liberalizma, ki se v krščanski demokraciji ponavlja kljub volilnim izidom 20. junija ter gospodarski in politični krizi, ki jo preživlja Italija.

Zato so se tudi nekateri drugi udeleženci zasedanja v Hiltonu drugič odzvali «staremu vodstvu». Devito, ki je bil eden prirediteljev zasedanja skupno z Agnellijem, je dejal, da ni mogoče sedaj ustvarjati težav v stranki, temveč mora vsakdo v njej pazljivo služiti s poslušanjem, ki naj pomagajo pri rešitvi najbolj perečih vprašanj italijanske družbe.

CANDIDA CURZI

Danes volitve na Cipru

NIKOSIJA, 4. — Na otoku Cipru bodo jutri volitve v narodno skupščino. Udeleželi se jih kakih 270.000 grško-ciprskih volivcev, ki morajo izvoliti v skupščino 35 poslancev. Gre za prve volitve po turškem vdoru na Ciper leta 1974. Oblasti so sprejele izredno stroge varnostne ukrepe, da ne bi prišlo do izgredevo.

Nadškof Makarios se bo moral po vsej verjetnosti braniti pred ofenzivno bivšega predsednika Kleridesa, ki je bil svoj čas obtožen pretrganega poptovanja nasproti Turkom. Klerides vodi tako imenovano «demokratsko zvezo», ki je sestavljala zagovorniki priključitve Cipra h Grčiji, konservativci, prozahodno usmerjeni elementi in nasprotniki komunizma, medtem ko Makaria podpirajo komunistična partija Akel, socialistična stranka Edek in sredinsko - desničarska stranka, ki jo vodi zunanji minister Kiprianu.

Testenine se podražijo

RIM, 4. — Vse kaže, da se bodo testenine v doglednem času podražile. O zadevi razpravljajo te dni na ministrstvu za industrijo in trgovino, ki bo v kratkem naročilo pokrajinskim odborom za cene, naj preverijo dejansko gibanje stroškov, ki jih imajo italijanski testeninarji. Slednji se namreč že več let pritožujejo, ker niso cene testenin podvržene tržnim zakonem, temveč jih uradno določa ustreznih ministrski odbor CIP. Industriji so mnenja, da bi cene morale doletovati pokrajinski odbori za cene, ki jim načeljujeto prefekt, in to na osnovi dejanskega gibanja izdatkov. Mi-mogrede velja pripomniti, da je pokrajinski odbor za cene v Parmii pred kratkim dovolil podražitev testenin, ki jo je zahtevala znana družba Barilla.

Preusmeritev letala

NICA, 4. — Okoli 23.10, le nekaj minut po njegovem odletu s tukajšnjega mednarodnega letališča je bilo preusmerjeno letalo nizozemske družbe KLM. Gre za letalo DC-9, ki je bilo namenjeno proti Københavnu. Na njem je 87 oseb, med njimi tudi dva otroka. Preusmerjevalci so najprej zahtevali od pilota, naj letalo obrne proti Siriji, pozeje pa so se premislili ter se opredelili za Tunizijo. Letalo je uro in 10 minut pozneje v resnici pristalo v Tunisu, kjer so se preusmerjevalci pričeli pogajati z vodstvom letališča.

PRIHODNI TEDEN RAZGIBANA SINDIKALNA DEJAVNOST

Zaposlitev in inflacija v ospredju pozornosti

Lama: Od vlade zahtevamo konkretne rešitve, ne besed

RIM, 4. — Prihodnji teden se nam obeta dokaj razgibana dejavnost na sindikalnem področju, saj smo na pragu jeseni, ki se običajno predstavnik vlade in sindikatov soočajo z najbolj kočljivimi problemi delavstva. Na sporedu so z ene strani sestanki enotnega tajništva federacije CGIL - CISL - UIL (v ponedeljek), tajništva CISL (torek) in UIL (sreda), z druge pa sestanki posameznih stanovskih organizacij, in sicer trgovskih uslužbencev, železničarjev, kovinarjev itd.

Na ponedeljkovem sestanku bodo zastopniki CGIL, CISL in UIL sestavili dokument, ki ga bodo predložili predsedniku vlade, preden se z njim neposredno sestanejo, da skupno predložijo ukrepe za ponovno razmah gospodarstva oziroma sklepe posameznih resorjev za izhod iz sedanje krize. Enotna sindikalna federacija zahteva od vlade, kakor je poudaril Lama, «konkretne rešitve», tako zlasti na področjih zaposlitve in boja proti inflaciji.

Na torkevem sestanku se bo tajništvo CISL moralo soočiti s kočljivimi problemi ravnotežja znotraj sindikata, tako npr. z vprašanjem obnove vodenstvenih kadrov, ki ga je sprožil Sartori, ki ga skrbi, kaj bo po Stortijevem odhodu.

Zivahen bo brez dvoma tudi sestanek tajništva UIL v sredo, in to zaradi nezadovoljstva tako socialistov kakor socialdemokratov in republikancev s sedanjim ustrojem tajništva v Vannijem vred. Verjetno pa tega vprašanja ne bo

do rešili pred zasedanjem centralnega odbora sindikata, ki bo 21. in 22. septembra.

Z druge strani se prihodnji teden sestanejo glavni tajniki Lama, Storti in Vanni z ministrsko za delo Anselmi, da z njo proučijo probleme kovinarjev, trgovskih uslužbencev, železničarjev, tiskarjev in uslužbencev postne o. telefonske uprave.

Sindikati kovinarjev se zavzema za razčiščenje položaja 152.000 delavcev turške družbe Fiat po najnovjših spremembah v njenem vodstvu. Kolikor zadeva trgovske uslužbence, se bo Anselmijeva znovala s Orlandijem, nakar bo sledil sestanek s sindikalisti.

Železničarji so po poglavje za se. Njihov avtonomni sindikat FIS AFS je napovedal 24-urno stavko od 21. ure dne 13. septembra do 21. ure naslednjega dne, čemur pa enotno tajništvo sindikalne federacije železničarjev SFI (CGIL) - SAUFI (CISL) - SIUF (UIL) nasprotujejo, češ da gre za golostromentalizacijo uslužbencev železniške uprave; tembolj še, ker je minister za prevoze Ruffini sklical za četrtek, 9. t.m. sestanek z enotno sindikalno federacijo, da bi z njenimi predstavniki, načel problem obnove delovne pogodbe, ki je zapadla 30. junija. Enotna federacija predlaga, da se prizna železničarskim uslužbencem mesečni povisek 25.000 lir (z retroaktivno veljavnostjo od 1. julija letos dalje) kot predujme na račun novih izboljšav v okviru obnove delovne pogodbe.

KAKOR V POZNI JESENI

DEŽEVNO IN HLADNO VREME ZAJELO ISTRO, TRST, KRAS IN VSO DEŽELO

Žalosten konec turistične sezone - Sneg pobelil Julijce

Naše kraje, kakor večje predele severne Italije in bližnje Jugoslavije, je te dni zajel val slabega vremena, ki je gotovo precej nenavaden za ta letni čas, ko smo bili vajeni še sonca in kopanja v morju.

Tržačani bodo torej danes verjetno ostali v mestu, razen če se ne bo vreme nepričakovano spremenilo, kar pa ni v predvidevanju vremenslovcev.

Uprava prevozne službe Acegata sporoča, da se lahko poslužujejo lastniki izkaznic za avtobusno progno št. 26, ki so jih prejeli pred 27. avgustom.

NESPREJEMLJIVO STALIŠČE DEŽEJNEG ODBORNIKA ZA KMETIŠTVO

Kdaj bodo pristojne oblasti upoštevale slovenske kmete?

Zavnili so imenovanje prevajalca za delo pokrajinske komisije v zvezi s pripravljanim uradnega seznama kmetijskih podjetnikov

Prvega septembra je bila po dolgem odlogu v prostorih tržaške trgovske zbornice druga seja posebne pokrajinske komisije, ki ima nalogo pripraviti volitve desetčlanskega odbora, ki naj bi skrbel za vodenje uradnega seznama kmetijskih podjetnikov.

Ker smo prepričani, da večina kmetovalcev ne ve prav dobro, za kaj gre, se nam zdi primerno, da na kratko povzamemo bistvo vprašanja in obnovimo dosedajni potek zadeve.

Naša dežela je aprila pred štirimi leti (potem pa še nekatere druge), izdala zakon, ki ustanavlja seznam kmetijskih podjetnikov (albo profesionalne degli imprenditori agricoli).

Odbor za proslavo bazoviških žrtev sporoča da bo danes, 5. septembra ob 16. uri SPOMINSKA SVEČANOST pri spomeniku na bivšem strelišču v Bazovici v počastitev spomina Bidovca, Marušiča, Mišola in Valencija.

Prvi dan «Drage» na Opčinah

Filozofsko zastavljena tema bogoslovca Kržižnika o marksizmu in svobodi - Stopper o ošimskem sporazumu in manjšinski problematiki

«Marksizem in svoboda» je bila tema prvega predavanja, s katerim se je včeraj v Finžgarjevem domu na Opčinah začela enajsta izdaja «Drage», ki jo vsako leto prireja Društvo slovenskih izobražencev.

Na mnogo nižji ravni pa je bila razprava, ki je sledila predavanju, saj je en sam poseg zajel bistvo predavateljev izvajanj in jih kritično ocenil iz zgoraj marksiističnega filozofskega vidika, ostali razpravljajci pa so se povečini omejili na dokaj simplistično in kategorično obsojanje vzhodnih režimov, češ da so povsem zatreli svobodo.

Danes bosta na vrsti dve predavanja: zjutraj bo dr. Kazimir Humar govoril o dilemah sodobnega tiska, popoldne pa prof. Boris Pahor o kulturnem izročilu Cankarja, Ketteja in Kesovela.

Obiski v kmetijskih obratih zavarovalnice «Assicurazioni Generali»

Italijansko zavarovalno podjetje «Assicurazioni Generali» bo jutri, 6. septembra, organiziralo obiske gospodarstev operaterjev in specializiranih časnikaarjev v svojih kmetijskih obratih Furlanije-Juljske krajine.

Po obiskih kmetijskih obratov v naši deželi bodo podobni obiski 7. v Benečiji, 8. v Emiliji Romagni in 9. v Laciju. Cikel obiskov se bo zaključil v Rimu v uradih zavarovalnice, s tiskovno konferenco pod pokroviteljstvom državne zveze kmetijskih časnikaarjev.

Danes se poročita naša odbojnika NORMA TRETIJAK in BORIS BOGATEC. Obilo sreče v življenju jima želi PD Vesna iz Kriza.

Pevcu Dariju Brajniku je žena povila drugorojenko VANJO. Njemu in njegovi družici iskreno čestitajo člani pevskega zbora «Venturini» od Domja.

TPPZ čestita Majdi in Brunu Palčiču ob rojstvu hčerke ERIKE. kateri želi obilo sreče v življenju.

Novo grobo izzivanje fašistov ob akciji za pomoč Palestincem

Premazali so notranje zidove s fašističnimi in protipalestinskimi gesli

Fašistični skrajneži, ki izrabijo vsako priložnost za svoje podlo izzivaško izzivanje, so včeraj grobo in na hinavski, zanje tako značilen način, reagirali na pobudo organizacije ARCI, UDI in ACLI, ki so v preteklih dneh sprožile tudi v našem mestu akcijo za zbiranje pomoči za Libanon in palestinsko ljudstvo.

Druga hušja prometna nesreča se je pripetila okrog 4. ure na Opčinah. Pri silovitem trčenju giulle 1300 v električno kabino v Narodni ulici, sta se poškodovala 46-letni Ferruccio Giovanni iz Ul. delle Cave 24, ki je vozil avtomobil, in 28-letni Vladimir Škerlavaj iz Alpinske ulice 26.

Jutri začetek kongresa o vesoljskih programih

Jutri se bo v miramarskem centru za teoretsko fiziko pričel mednarodni kongres o problemih fizike in astrofizike v okviru evropskih in ameriških vesoljskih programov.

Danes, NEDELJA, 5. septembra LOVRENC

Sonce vzhaja ob 6.31 in zatonja ob 19.36 — Dolžina dneva 13.05 — Luna vzhaja ob 17.43 in zatonja ob 3.15.

Jutri, PONEDELJEK, 6. septembra LJUBA

Vreme včera: Najvišja dnevna temperatura 16 stopinj, najnižja 12,2, ob 19. uri 12,2. Zračni pritisk 1012,1 mb, narašča, vlaga 60-odstotna, nebo oblačno, veter 15 km na ur severovzhodnik s sunki 30 km, morje razgibano, temperatura morja 19,7 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE Dne 4. septembra 1976 se je v Trstu rodilo 15 otrok, umrlo pa je 9 oseb.

UMRLI SO: 84 letna Caterina Bender vd. Corazzato, 54 letna Caterina Meyak vd. Del Rosso, 53 letna Ida Cosani por. Prasei, 75 letni Mario Mosetti, Giuseppe Zinghini-Muscatello, 75 letni Giovanni Beltrame, 69 letna Maria Misigoi por. Castagna, 72 letna Concetta Badick vd. Bencini, 88 letna Luigia Godi vd. Cerniani.

OKLICI: inženir Piero Cardinali in učiteljica Claudia Bruvazzo, finančnik Badino Maxia in gospodinja Rina Uterzi, sofer Claudio Calani in trg. pomočnica Alida Giannotta, uradnik Giuseppe Gomisel in trg. pomočnica Elide Zigante, pismonoša Carlo Sossi in bolničarka Rita Miot, sofer Stelio Biliani in gospodinja Marcella Tuzzi, podčastnik Ettore Fracchi in dslavka Pierina Serbelli, pekar Ermanno Muhr in gospodinjica Pia Sossi, uradnik Gianpaolo Nuzzo in uradnica Patrizia Santin, uradnik Luigi Corazza in gospodinja Liliana Perini, žel. delavec Giorgio Rotta in učiteljica Daniela Climich, delavec Franco Rozzi in uradnica Maria Giudici, uradnik Robert Franco in uradnica Mira Kraus, pristan. delavec Bruno Poggi in estetiška Loredana Fumani, radiotehnik Carlo Kralj in delavka Tatjana Chenda, tečajnik Enrico Bortone in trg. pomočnica Ondina Musina, uradnik Roberto Menon in uradnica Nidia Bontempore, sofer Renato Cavaliere in frizerka Ippolita Belmonte, mehanik Giorgio Ausilio in pomočnica Iolanda Ludvik, trg. pomočnik Guido Fachin in uradnica Marina Piatelli, delavec Corrado Fain Binda in gospodinja Edi Giorgina Mosena, kmetijska str. Bruno Marabese in študentka Donata Menza, trgovec Virginio Lovati in umetnica Fulvia Ciano, geometer Francesco Denaro in učiteljica Patrizia Gussetti, stroj. kapetan Gaudenzio Basiaco in uradnica Fabia Menguzzato, trgovec Bruno Damiani in trgovka Claudia Antonini, tečaj Giuseppe Cosolvi in gospodinja Ulika Gasparini, delavec Guerrino Pedron in učiteljica Mariasa Gelmini, Franco Vascotto in natakarka Marina Renotti, strojnik Ennio Gessi in zobozdrav. asistentka Maria Leufgens.

LEKARNE V OKOLICI Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 223-596; Nabrezina: tel. 200-121; Selčan: tel. 209-197; Zavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

ko niso kmetje preobremenjeni z delom in izbira voliči, ki omogočajo čim krajšo pot. Zahtevala sta pa tudi dvojezično poslovanje same komisije in torej tolmača kot pogoj za nadaljnje sodelovanje pri njenem delu. To zahtevajo je tedaj podprli tudi eden izmed predstavnikov Coldiretti.

Zdi se, da so bili potrebni precej globoki razmisleki na pristojnih mestih o tem prejudicialnem pojmu, saj so komisijo sklicali šele po 6 mesecih. Predsednik je sedaj obvestil člane komisije, da mu je deželni odbor za kmetijstvo pisмено sporočil, da smejo biti vsa navodila in lepaki, potrebni za postopek, dvojezični, da pa dežela ne more dati na razpolago prevajalca za delo komisije. Enako stališče je baje zavzel tudi vladni komisarjat. Medtem ko je tudi slovenski predstavnik Coldiretti nato pristal na nadaljevanje del, sta predstavnika Kmečke zveze naravno vztrajala na pooblastilu, ki sta ga prejela od svoje organizacije, da je pogoj za njuno sodelovanje dvojezično poslovanje, to je prisotnost tolmača. Ker pa mora po zakonu trgovska zbornica dati komisiji na razpolago tajništvo osebje, je naravno, da mora biti to osebje tako, da bo omogočilo čim boljše delovanje, to se pravi, da bodo obvladali tudi jezik 3 izmed 6 članov (eden se sicer še nikoli ni udeležil sej, pa tudi ni pričakovali, da se jih bo, spričo njegovih novih obveznosti). Torej deželna uprava in vladni komisarjat nimata pri tem prav nič, razen da posredujeja trgovski zbornici potrebo, da določi komisiji tolmača.

Seja je bila pri tem zopet prekinjena že pri začetku in odložena na 30. september. Do tedaj se bodo sestali pristojni organi Kmečke zveze, upati pa je, da bodo tudi pristojne oblasti zares razumele potrebo po spoštovanju slovenskih kmetov tržaške pokrajine, ki so ga resnici na ljubo tako dolgo pogrešali, in primerno rešile ne samo to vprašanje, ampak npr. tudi dokončno pravno ureditev vodstev tehničnih služb.

Moški zbor «I. Gruden» iz Nabrezine obvešča, da bo prva vaja v torek, 7. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih ter vabi k polni udeležbi stare in nove pevce.

Udeleženci prvega dne «Drage» na Opčinah

Včeraj - danes

nja Pia Sossi, uradnik Gianpaolo Nuzzo in uradnica Patrizia Santin, uradnik Luigi Corazza in gospodinja Liliana Perini, žel. delavec Giorgio Rotta in učiteljica Daniela Climich, delavec Franco Rozzi in uradnica Maria Giudici, uradnik Robert Franco in uradnica Mira Kraus, pristan. delavec Bruno Poggi in estetiška Loredana Fumani, radiotehnik Carlo Kralj in delavka Tatjana Chenda, tečajnik Enrico Bortone in trg. pomočnica Ondina Musina, uradnik Roberto Menon in uradnica Nidia Bontempore, sofer Renato Cavaliere in frizerka Ippolita Belmonte, mehanik Giorgio Ausilio in pomočnica Iolanda Ludvik, trg. pomočnik Guido Fachin in uradnica Marina Piatelli, delavec Corrado Fain Binda in gospodinja Edi Giorgina Mosena, kmetijska str. Bruno Marabese in študentka Donata Menza, trgovec Virginio Lovati in umetnica Fulvia Ciano, geometer Francesco Denaro in učiteljica Patrizia Gussetti, stroj. kapetan Gaudenzio Basiaco in uradnica Fabia Menguzzato, trgovec Bruno Damiani in trgovka Claudia Antonini, tečaj Giuseppe Cosolvi in gospodinja Ulika Gasparini, delavec Guerrino Pedron in učiteljica Mariasa Gelmini, Franco Vascotto in natakarka Marina Renotti, strojnik Ennio Gessi in zobozdrav. asistentka Maria Leufgens.

ODPRTO ZARADI DOPUSTOV KLIENTOV! FOTO KINO SEGULIN NA VAŠO RAZPOLAGO

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure) Gmeiner, Ul. Giulia 14; Manzoni, Largo Sonnino 4; Al Cedro (INAM), Trg Oberdan 2.

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 19.30) All'Angelo 4'Orlo, Trg Goldoni 8; Cipolla, Ul. Belgrojo 4; Due Lucci, Ul. Giannatica 44.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba za zavarovanje INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: tel. 732-627.

V predprazničnih in prazničnih dneh dnevna in nočna služba deluje nepretrgoma od 14. ure predprazničnega dne do 7. ure dneva po praznikih. To velja za zavarovanje INAM, INADEL, ENPAS. Dnevni poziv na telefonski številki 68-441, nočni pa na številki 732-627.

LOTERIJA table with columns for location and numbers: BARI, CAGLIARI, FIRENCE, GENOVA, MILAN, NEAPEL, PALERMO, RIM, TURIN, BENETKE.

ENALOTTO 1 X 2 2 1 2 1 1 1 X X KVOTE: 12 točk - 13.017.000; 11 točk - 417.200; 10 točk - 36.100 hr

Prosveta

PD LIPA iz Bazovice vabi, ob priložnosti nove sezone, ljubitelje petja, da se pridružijo že obstoječemu pevskemu zboru Lipa. Prva vaja bo jutri, 6. septembra, ob 21. uri v Bazoviškem domu.

Izleti

Kreček ZZI priredi v nedeljo, 26. septembra, enodnevni izlet na Cerkljsko jezero in v Ribnico. Vpisovanje vsak dan pri Tončki Vidali.

Mali oglasi

«CITROEN» - mehanična delavnica Cavalli, tudi drugih avtomobilov v Ul. Rittmayer 4/a. KUPIM hišo z vrtom v okolici Trsta. Tel. na št. 763-070 od 12. do 14. ure. ISČEMO sposobno hišno pomočnico dnevno od 9. do 13. ure. Tel. št. 53-050. KROMAČEVO CVETJE kupim. Trkdka Brezar G., Ul. S. Michele 22, Trst. ISČEMO dve zelo dobri frizerki za možki saloni in estetiško za obraz, pripravno tudi za manikuro, lepe znanjosti, stari do 25 let, pripravljene preseliti se v Italijo. Zagotovljena plača iznad italijanskih sindikalnih tarif, povmytne pitnih stroškov za selitev v Italijo. Pismene ponudbe s fotografijo na: Coiffeur pour homme Lino Melissano, via Monte Pasubio 8, 73100 Lecce (It.).

Kino Šolske vesti

MIRAMARSKI PARK «Luči in zvočki» - Predstavi: ob 20.30 «Der Kaisertraum von Miramar» (v nemščini); ob 21.45 «Cesaraki sen v Miramaru» (v italijanski). Jutri tedenski počitek.

Ariston 15.30 «Il caso Katharina Blum». Angela Winkler in Mario Adorf. Barvni film.

Mignon 14.30 «Il figlio di Spartacus». Steve Reeves. Barvni zgodovinski film.

Nazionale 16.00 «L'amica». Lisa Gastoni. Preprovan mladini pod 14. letom. Barvni film.

Grattacielo 15.00 «Velluto nero». Laura Gemser, Annie Belle, Gabriele Tinti. Preprovan mladini pod 18. letom. Barvni film.

Fenice 16.00 «Il grande racket». Fabio Testi in Renzo Palmer. Barvni film.

Excelsior 16.00 «La casa dalle finestre che ridono». Lino Capolicchio in Francesca Marciano. Preprovan mladini pod 14. letom. Barvni film.

Eden 15.00 «Roma, l'altra faccia della violenza». Preprovan mladini pod 18. letom. Barvni film.

Ritz 16.00, 19.00, 22.00 «Novcento». Preprovan mladini pod 14. letom. Barvni film Bernarda Bertolucci.

Aurora 15.30 «A qualcuno piace caldo». Marilyn Monroe, Jack Lemmon in Tony Curtis. Barvni film.

Cristallo Zaprt zaradi počitnic.

Capitol 15.00 «Gli uomini falco». James Coburn. Barvni film.

Moderno 15.30 «Danza macabra». Oliver Reed. Preprovan mladini pod 14. letom. Barvni film.

Filodrammatico 15.00 «Peccati sul letto di famiglia». Preprovan mladini pod 18. letom. Barvni film.

Impero 16.00 «Bambi». Barvni Walt Disneyev film.

Vittorio Veneto 15.00 «Los Angeles quinto distretto polizia». William Holden, Lee Remick.

Ideale 15.00 «Sandok - La montagna di luce». Richard Harris. Barvni film.

Astra 15.00 «Incredibile viaggio verso l'ignoto». Eddie Albert, Ray Milland. Barvni W. Disneyev film.

Abbazia 15.00 «Di che segno sei?». Barvni film. Jutri zaprt.

Radio 14.30 «La mano spiata di Bruce Lees». Barvni film za vse.

Učenci bomo do 15. septembra (razen ob sobotah) od 10. do 12. ure v pisarni Glasbene matice, Ul. R. Manca 29 (tel. 418-605). Pričetek pouka v četrtek 16. septembra. Datum vpisovanja v podružnice bomo javili naknadno.

Vpisovanje gojencev v podružnici šole Glasbene matice v Dolini bo jutri, 6. t.m., od 17. do 19. ure v prostorih Glasbene šole.

Vpisovanje gojencev v podružnici šole Glasbene matice na Proseku bo v torek, 7. t.m., od 17. do 19. ure v prostorih Glasbene šole (Soševa hiša).

Vpisovanje gojencev v podružnici šole Glasbene matice v Devinu-Nabrezini bo v četrtek, 9. t.m., od 17. do 19. ure v prostorih Glasbene šole v Nabrezini.

Vpisovanje gojencev v podružnici Glasbene matice v Bazovici bo v petek, 10. t.m., od 17. do 19. ure v Bazoviškem domu.

Razstave

V galeriji palače Costanzi so odprti že tradicionalno razstavo grafike, ki jo prireja že dolgo let deželni avtonomni sindikat slikarjev, kiparjev in grafikov. Razstavljenih bo do 25. t.m. 73 del prav tolkerih umetnikov iz naše dežele. Predložnja je bilo 126 del, žirija pa je izbrala že omenjenih 73.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Ivana Žuljana

se iskreno zahvaljujemo vaščanom ter vsem, ki so kakorkoli počastili njegov spomin.

Hči z družino

Ricmanje, 5. septembra 1976

Dne 3. t. m. nas je zapustila v cvetu svoje mladosti naša draga žena, mati, hčerka in sestra VILMA PIPAN por. JAZBEC Pogreb bo danes, 5. t.m., iz hiše žalosti v Velikem Dolu. Žalujoci: mož Zdenko, 5-letni sinček Foštjan, oče Anton, sestri Milena in Slava z družino, brata Anton in Edo z družinama ter drugo sorodstvo Veliki Dol pri Dutovljah, Zabrežec, 5. septembra 1976

Enadoma me je zapustil moj dragi mož VIKTOR PERTOT (ČULJEV) Pogreb dragega pokojnika bo jutri, 6. t.m., ob 15. uri iz pokopališke kapele v cerkev. Žalujoca žena Elena in sorodstvo Nabrezina, Karlovac, 5. septembra 1976

ZAHVALA Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi naše drage ANTONIJE SLAVEC vd. GRAHONJA Posebna zahvala č. g. župniku Grmeku, dr. Salviju, darovalcem cvetja ter vsem, ki so jo spremljali na zadnji poti ali na katerikoli način počastili njen spomin. Družine Povh in Koren Boljunec, 5. septembra 1976 Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3

ZAHVALA Ob izgubi našega dragega MIRKA KRAŠOVCA se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in kakorkoli počastili pokojnikov spomin. Posebna zahvala pevskemu zboru Valentin Vodnik in domači godbi. Družini Krašovec in Cunja Dolina, 5. septembra 1976

ZAHVALA Ob izgubi našega dragega moža, očeta in nonota ANTONA SOSIČA se zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli počastili njegov spomin. Posebna zahvala domačemu župniku gospodu Žerjalu, cerkvenim pevcom, darovalcem cvetja in vsem, ki so prispevali v dobrodelne namene. Žalujoci družini Sosič in Perini Opčine, 5. septembra 1976

V SOBOTO IN NEDELJO V RICMANJIH

Ricmanjsko prosvetno društvo «Slavec» bo proslavljalo 80. obletnico delovanja

Istočasno bodo proslavljali tudi 30. obletnico postavitve spomenika padlim v NOB

V Ricmanjih bodo v nedeljo slavili pomemben praznik, na katerega se vneto in skrbno pripravljajo. Tamkajšnje prosvetno društvo «Slavec» bo proslavljalo 80. obletnico svojega živahnega in plodnega družbeno-kulturnega delovanja.

Kulturno-prosvetne organizacije so v življenju vsake vaske skupnosti najzgovornejši pokazatelj njene družbene, kulturne in narodnostne zavesti in samozavesti, njene življenjske in trdovostne, njenih stremeljenj in ciljev. Če zato ocenjuje mo lastnosti in sposobnosti Ricmanjcev skozi osemdesetletno dejavnost njihovega prosvetnega društva, potem jim gre izreci vse priznanje. Nedeljska proslava bo priložnost, da se vidijo in da jih vsa naša skupnost vidi skozi prizor dolge desetletij, da se spoštljivo poklonijo svojim predhodnikom, ki so pred toliko leti zaorali v ledino naše ljudske kulture, in da se oplajajo ob zgledih brez primere, a kršen je z gled junaka kljubovnja fasističnemu preganjanju, ki je dosegel svoj višek v narodnosvobodilni borbi. Vendar nedeljsko praznik ne bo samo to. Bo spoštljivo in hvalježno pogled v preteklost in tradicije, a obenem bo pregled sedanjosti, seznanjanje z današnjimi problemi in s prizadevanji, da bi projekt zapuščin preteklosti priložili v prihodnost.

S proslavljanjem društvenega jubileja je povezan še en jubilej. Lečilec je povezan s en jubilej. Lečilec poteka trideset let, ko so v Ricmanjih postavili spomenik padlim v NOB. Tako bodo ob dogodku proslavljal istočasno. V soboto bodo vsačani ob 18. uri krenili v sprevidno pokopališča, kjer stoji spomenik, ter se s polaganjem vencev, priložnostnimi govori ter kulturnim sporedom poklonili spominu padlih. Ob tej priložnosti bo nastopil Tržaški partizanski pevski zbor.

V nedeljo pa bo slovesnost posvečena 80. obletnici ustanovitve Pevskega in bralnega društva «Slavec». Na prireditvenem prostoru v zgoraj omenjenem delu vasi, kjer po domače pravijo na «Zrebcem» in kjer so pred kratkim uredili veliko betonsko ploščad, se bo ob 16. uri pričela osrednja proslava z nastopom domačega godbe, domačega pevskega zbora «Slavec» ter drugih zborov iz Brega, ki je zborov «Venturini», «Prešeren» in «Slovenec» ter z recitacijami mladincev in mladink. Sledila bo, kot običajno, družabnost, na kateri bo nastopil domači glasbeni ansambel «Pomlad».

Če se zazremo v preteklost ricmanjskega društva, odkrijemo, da je bil vselej glavni stebel kulturno-prosvetne dejavnosti v vasi pevski zbor. Sploh so Ricmanje daleč naokrog znane po svoji pevski in glasbeni tradiciji, saj je vas dala tudi več priznanih glasbenih ustvarjalcev in po tem slavi predvsem rodina Svarčevih. Življenje zbora je bilo že od vsega začetka dokaj pestro in razgibano. Zbor se je močno uveljavil že za časa znanih dogodkov, ko so Ricmanji hoteli stopiti v pravoslavje, a jim je to tedanja avstrijska oblast preprečila. Na razkoraku stoletja je zbor «Slavec» slovel daleč naokrog kot izredno dobro izvežban mešani zbor z odličnimi glasovi in je že tedaj odnesel mnogokrat prvenstvo na pomembnejših koncertih. Iz podatkov, zbranih za brošuro, ki so jo izdali ob 70-letnici društva, je razvidno, da hranijo še danes tiskano vabilo na veselo s pesmimi iz leta 1901. Na tej veselici je zbor pel ob spremljavi orkestra 97. avstrijskega polka, orkester in zbor pa je vodil ricmanjski nadučitelj Josip Valentič. Istega leta je zbor nastopil tudi na slavnosti razvitja zastave pevsk-

ga društva «Kolo» od Sv. Jakoba. Zbor «Slavec» je bil tudi prvi zbor na Primorskem, ki je pel v cerkvi v staroslovenskem jeziku. Med zanimivosti gre omeniti dejstvo, da je ricmanjsko društvo imenovalo za svojega častnega člana tedanjega ljubljanskega župana in državnega poslanca Irena Hribarja. Prva svetovna vojna je obetajočo rast društva in zbora okrnila, toda kmalu si je spet opomoglo. Le nekaj let kasneje pa je moral zbor pod silo fasističnega preganjanja spet omlatiti. Toda, če je utihnil v javnosti, se je njegova pesem še naprej rezgala v skrivnih prostorih. V teh letih se je tiho a odločno in neprekinitveno snoval odkrit odpor, ki se je množično pojavil z nastankom partizanskih skupin, ki so po trdem, neizprosno in junakem boju prinesle osvoboditev in s tem nove pogoje za družbeno in kulturno življenje. V teh novih pogojih se je kulturno-prosvetna dejavnost razcvetela bolj kot kdajkoli prej in v teh letih je tudi zbor obogatil svojo dejavnost. Njegovo delovanje se je, četudi z večjimi ali manjšimi presledki in v več ali manj zadovoljivi obliki, nadaljevalo do današnjih dni. Prav v zadnjem času pa se je po krajšem mrtvilu obnovil ter stevilčno okrepil. K zboru je pristopilo predvsem veliko deklet in fantov, njegovo krnilo pa je spet prevzel Danilo Švara. Nekdanji stebel ricmanjskega kulturnega življenja je torej spet na trdni podlagi.

Ricmanje se lahko ponašajo tudi z bogato tradicijo na dramskem področju. Takoj po osvoboditvi je poleg zbora nastala dramska skupina, ki je plodno delovala vrsto let. Danes je skrb ricmanjskih prosvetnih delavcev spet usmerjena v obnovitve te dejavnosti. Čeprav ni še prave dramske družine, je v društvu skupina, ki nastopa z recitacijami in krajšimi prizori ob raznih priložnostih, kot so Prešernove in druge proslave.

Končno moramo omeniti še ricmanjsko godbo, ki jo postrtovalno vodi prof. Krizanovski in ki je pomemben sestavni del kulturno-prosvetnega življenja v vasi. Ko ob društvenem jubileju merimo današnji utrip društva «Slavec», moramo poleg navajanja njegovih tradicionalnih vrst delovanja, kot so zborovska, dramska in druge dejavnosti, omeniti predvsem skrb društva za vse dogajanje v vasi. Pri tem gre za tesno sodelovanje s sloji, ki se odraža v skupnih prireditvah in nastopih ter v pomoči.

Če se zazremo v preteklost ricmanjskega društva, odkrijemo, da je bil vselej glavni stebel kulturno-prosvetne dejavnosti v vasi pevski zbor. Sploh so Ricmanje daleč naokrog znane po svoji pevski in glasbeni tradiciji, saj je vas dala tudi več priznanih glasbenih ustvarjalcev in po tem slavi predvsem rodina Svarčevih. Življenje zbora je bilo že od vsega začetka dokaj pestro in razgibano. Zbor se je močno uveljavil že za časa znanih dogodkov, ko so Ricmanji hoteli stopiti v pravoslavje, a jim je to tedanja avstrijska oblast preprečila. Na razkoraku stoletja je zbor «Slavec» slovel daleč naokrog kot izredno dobro izvežban mešani zbor z odličnimi glasovi in je že tedaj odnesel mnogokrat prvenstvo na pomembnejših koncertih. Iz podatkov, zbranih za brošuro, ki so jo izdali ob 70-letnici društva, je razvidno, da hranijo še danes tiskano vabilo na veselo s pesmimi iz leta 1901. Na tej veselici je zbor pel ob spremljavi orkestra 97. avstrijskega polka, orkester in zbor pa je vodil ricmanjski nadučitelj Josip Valentič. Istega leta je zbor nastopil tudi na slavnosti razvitja zastave pevsk-

da bi se šola vsestransko razvijala, za spremljanje družbenih problemov, ki se odraža v stikih z upravni oblastmi, ter za spremljanje širšega družbeno-političnega dogajanja, tako v našem ožjem narodnostnem krogu, kot v širšem krogu. Predolgo bi bilo navajanje vseh podob in načrtov sedanega društvenega vodstva, vendar že iz navedenega izhaja, da se novi rod, ki je prevzel bogato kulturno dediščino v svoje roke in jo prilagaja novim razmeram, globoko zaveda svojih nalog in poslanstva.

Padec pristanišča na indijski ladji

Med razkladanjem blaga z indijske trgovske ladje «Vifuha Vansana», ki je zasidrana ob pomolu 63 novega pristanišča, se je večera, okrog 10. ure, ponesrečil 22-letni pristaniščni delavec Dario Apollonio iz Ul. Soinci 34 v Škedenju. Nepravilno se je približal notranjemu ladijskemu robu ter zgrmel v podpalube z višine kakih osem ali deset metrov. Pri tem si je zlomil desno nogo ter se hudo udaril v hrbet. V Mavhinjah prejeti nagrade in priznanja vinogradniki, ki so s svojim vinskim prideikom sodelovali na letošnji občinski vinski razstavi v Nabrežini (od 9. do 11. julija).

ZAKLJUČEK LETOŠNJIH VINSKIH PRIREDITEV

VINOGRADNIKI IZ MAVHINJ PREJELI KAR PET OD ŠESTIH NAGRAD ZA VINO

Prihodni petek podelitev nagrad vinogradnikom iz repenabrske občine - Zaradi slabega vremena v nevarnosti letošnji vinski pridelek

Nagrajeni vinogradniki z županom in predsednikom odbora za občinsko vinsko razstavo.

V petek zvečer so v gostilni Urših v Mavhinjah prejeti nagrade in priznanja vinogradniki, ki so s svojim vinskim prideikom sodelovali na letošnji občinski vinski razstavi v Nabrežini (od 9. do 11. julija).

Prvo nagrado za belo vino je prejel Almir Gabrovec iz Mavhinj, drugo Ludvik Perčon iz Mavhinj, tretjo pa Stanko Žužek iz Mavhinj. Stanko Žužek je prejel tudi prvo nagrado za svoje črno vino, drugo je prejel Ludvik Pipan iz Mavhinj, tretjo pa Ivan Perčon iz Mavhinj.

Kot je razvidno, je torej šlo od šestih kar pet nagrad v Mavhinje. Zaradi tega je bilo tokrat podeljevanje nagrad z zakusko za vinogradnike in goste prav v Mavhinjah. Vsekakor je to lepo priznanje in spodbuda mavinjskim vinogradnikom ter dobra reklama za njihovo vino. To je poudaril v svojem govoru nazorovni tudi devinsko-nabrežinski župan Albin Škerk, ki se je s vsem vinogradnikom zahvalil za njihovo sodelovanje na letošnji razstavi in pripomnil, da bi bilo dobro, če bi v prihodnje sami vinogradniki, ob podpori občinske uprave, prevzeli v svoje roke organizacijo občinske vinske razstave. To jim je izrekel tudi Viktorino Čald, podžupan in predsednik odbora za vinsko razstavo, ki se je zahvalil za sodelovanje občinskega osebja in vsem, ki so prispevali razna darila. Čald je tudi dejal, da bi bilo morda umestno prejeti tudi občinsko vinsko nagrado ne več v Nabrežini, ampak izmenoma tudi v drugih vaseh, kjer je bolj razvito vinogradništvo. Pohvalil je tudi pobude nekaterih vasi, ki so začele prejeti vsake vinske razstave in praznike.

PRIHODNJO NEDELJO V ŽELEZNI KAPLI NA KOROŠKEM

Srečanje štirih pevskih zborov v dokaz solidarnosti s Korošci

Poleg domačega zbora «Zarja» bosta nastopila dva zbora iz matične domovine ter zbor «Vasilij Mirk» s Proseka-Kontovela

Prihodno nedeljo, 12. septembra, bo v Železni Kapli na Koroškem pomembna kulturna prireditev. V tem kraju bo namreč srečanje štirih pevskih zborov, ki so tokrat četrtič zaporedoma. Na Koroškem se bodo z domačim pevskim zborom SPD «Zarja» iz Železne Kaple srečali zbori DPD Stratež iz Kranja, DPD Svoboda «Bratov Milavcev» iz Brezic in «Vasilij Mirk» s Proseka-Kontovela.

Pobuda za to srečanje je prišla pred nekaj leti in prvo je bilo ob prazniku slovenske kulture leta 1973 v Kranju. Leta kasneje so se zbori srečali v Brežicah ob podelitvi nagrad OF za zaslužni domačin. Tretje srečanje je bilo na Tržaškem in sicer na Proseku, ko so z nastopom zborov proslavili 30-letnico o-svoboditve.

Svetosti je prišla na vrsto Koroška, kjer Slovenci preživljajo težke čase, vendar se složno in odločno borijo za svoje narodnostne pravice. Zato bo nedeljsko srečanje zelo pomembno in istočasno bo živa priča tamkajšnjim oblastem, da ves slovenski narod stoji za svojimi ogroženimi brati. Če so stiki med zamejci in matično domovino koristni in potrebni, potem so ti stiki nujni zlasti sedaj, ko Korošcem grozi z raznarodovalnim preštevanjem, da bi jih oropali še zadnjih, s krvjo priborjenih pravic. Smoter tega srečanja bo tako izraz ogorčenja Slovencev preko vseh državnih mej sprico nakan avstrijskega nacionalizma in oživljenega nacizma.

To ogorčenje bo na miren in kulturn način, kot je lasten Slovencem, izpričala pesem, ki se vedno tudi spodbuda. V tem duhu bo potekalo nedeljsko srečanje štirih zborov, ki bodo prišli v Železno Kaplo iz raznih krajev in prekorajši jugoslovansko-avstrijske meje, zbor Vasilij Mirk pa celo dve meji. To je jasen dokaz, da umetno začetana meja, ki je razdelila slovenski narod, ni dosegla svojega namena, saj take pregrade ne pomenijo ničesar, če je naravna vez močnejša, ker živi v nas in nas ohranja.

Prihoda pevskih zborov v Železno Kaplo je predviden okrog 11. ure, nakar bo skupno kosilo in čas za vaje posameznih zborov. Koncert je predviden za 15. uro. Prideteljci so na koncert med drugimi povabili tudi jugoslovanske in italijanskega konzula. Glavni govornik bo dr. Franci Zwitter, predsednik Zveze slovenskih organizacij v Celovcu.

Vsak zbor bo zapel po tri pesmi, od katerih eno partizansko. Pred nastopom zborov pa bo pozdravni govor imel predsednik SPD «Zarja» inž. Peter Kuhar. Prvi se bo na odru predstavil pevski zbor «Zarja» iz Železne Kaple, ki bo zapel «Stoji tam partizan», «A ča» in «Težki čas ne vrni se», nato pa zbor DPD Svoboda iz Strateža pri Kranju, ki bo zapel «Pozdravi», «Sveto sonce se je skrilo» in «Ob večerni uri», tretji bo na vrsti zbor DPD Svoboda «Bratov Milavcev», ki bo izvajal «Pesem 14. divizije», «Če so tiste stezice» in «Gorenjci», zbor Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela se bo predstavil s skladbami «Bor-hor je vstal», «Večerni ave» in «Sopot».

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

Prvo nagrado za belo vino je prejel Almir Gabrovec iz Mavhinj, drugo Ludvik Perčon iz Mavhinj, tretjo pa Stanko Žužek iz Mavhinj. Stanko Žužek je prejel tudi prvo nagrado za svoje črno vino, drugo je prejel Ludvik Pipan iz Mavhinj, tretjo pa Ivan Perčon iz Mavhinj.

Kot je razvidno, je torej šlo od šestih kar pet nagrad v Mavhinje. Zaradi tega je bilo tokrat podeljevanje nagrad z zakusko za vinogradnike in goste prav v Mavhinjah. Vsekakor je to lepo priznanje in spodbuda mavinjskim vinogradnikom ter dobra reklama za njihovo vino. To je poudaril v svojem govoru nazorovni tudi devinsko-nabrežinski župan Albin Škerk, ki se je s vsem vinogradnikom zahvalil za njihovo sodelovanje na letošnji razstavi in pripomnil, da bi bilo dobro, če bi v prihodnje sami vinogradniki, ob podpori občinske uprave, prevzeli v svoje roke organizacijo občinske vinske razstave. To jim je izrekel tudi Viktorino Čald, podžupan in predsednik odbora za vinsko razstavo, ki se je zahvalil za sodelovanje občinskega osebja in vsem, ki so prispevali razna darila. Čald je tudi dejal, da bi bilo morda umestno prejeti tudi občinsko vinsko nagrado ne več v Nabrežini, ampak izmenoma tudi v drugih vaseh, kjer je bolj razvito vinogradništvo. Pohvalil je tudi pobude nekaterih vasi, ki so začele prejeti vsake vinske razstave in praznike.

Prihodno nedeljo, 12. septembra, bo v Železni Kapli na Koroškem pomembna kulturna prireditev. V tem kraju bo namreč srečanje štirih pevskih zborov, ki so tokrat četrtič zaporedoma. Na Koroškem se bodo z domačim pevskim zborom SPD «Zarja» iz Železne Kaple srečali zbori DPD Stratež iz Kranja, DPD Svoboda «Bratov Milavcev» iz Brezic in «Vasilij Mirk» s Proseka-Kontovela.

Pobuda za to srečanje je prišla pred nekaj leti in prvo je bilo ob prazniku slovenske kulture leta 1973 v Kranju. Leta kasneje so se zbori srečali v Brežicah ob podelitvi nagrad OF za zaslužni domačin. Tretje srečanje je bilo na Tržaškem in sicer na Proseku, ko so z nastopom zborov proslavili 30-letnico o-svoboditve.

Svetosti je prišla na vrsto Koroška, kjer Slovenci preživljajo težke čase, vendar se složno in odločno borijo za svoje narodnostne pravice. Zato bo nedeljsko srečanje zelo pomembno in istočasno bo živa priča tamkajšnjim oblastem, da ves slovenski narod stoji za svojimi ogroženimi brati. Če so stiki med zamejci in matično domovino koristni in potrebni, potem so ti stiki nujni zlasti sedaj, ko Korošcem grozi z raznarodovalnim preštevanjem, da bi jih oropali še zadnjih, s krvjo priborjenih pravic. Smoter tega srečanja bo tako izraz ogorčenja Slovencev preko vseh državnih mej sprico nakan avstrijskega nacionalizma in oživljenega nacizma.

To ogorčenje bo na miren in kulturn način, kot je lasten Slovencem, izpričala pesem, ki se vedno tudi spodbuda. V tem duhu bo potekalo nedeljsko srečanje štirih zborov, ki bodo prišli v Železno Kaplo iz raznih krajev in prekorajši jugoslovansko-avstrijske meje, zbor Vasilij Mirk pa celo dve meji. To je jasen dokaz, da umetno začetana meja, ki je razdelila slovenski narod, ni dosegla svojega namena, saj take pregrade ne pomenijo ničesar, če je naravna vez močnejša, ker živi v nas in nas ohranja.

Prihoda pevskih zborov v Železno Kaplo je predviden okrog 11. ure, nakar bo skupno kosilo in čas za vaje posameznih zborov. Koncert je predviden za 15. uro. Prideteljci so na koncert med drugimi povabili tudi jugoslovanske in italijanskega konzula. Glavni govornik bo dr. Franci Zwitter, predsednik Zveze slovenskih organizacij v Celovcu.

Vsak zbor bo zapel po tri pesmi, od katerih eno partizansko. Pred nastopom zborov pa bo pozdravni govor imel predsednik SPD «Zarja» inž. Peter Kuhar. Prvi se bo na odru predstavil pevski zbor «Zarja» iz Železne Kaple, ki bo zapel «Stoji tam partizan», «A ča» in «Težki čas ne vrni se», nato pa zbor DPD Svoboda iz Strateža pri Kranju, ki bo zapel «Pozdravi», «Sveto sonce se je skrilo» in «Ob večerni uri», tretji bo na vrsti zbor DPD Svoboda «Bratov Milavcev», ki bo izvajal «Pesem 14. divizije», «Če so tiste stezice» in «Gorenjci», zbor Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela se bo predstavil s skladbami «Bor-hor je vstal», «Večerni ave» in «Sopot».

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

Prvo nagrado za belo vino je prejel Almir Gabrovec iz Mavhinj, drugo Ludvik Perčon iz Mavhinj, tretjo pa Stanko Žužek iz Mavhinj. Stanko Žužek je prejel tudi prvo nagrado za svoje črno vino, drugo je prejel Ludvik Pipan iz Mavhinj, tretjo pa Ivan Perčon iz Mavhinj.

Kot je razvidno, je torej šlo od šestih kar pet nagrad v Mavhinje. Zaradi tega je bilo tokrat podeljevanje nagrad z zakusko za vinogradnike in goste prav v Mavhinjah. Vsekakor je to lepo priznanje in spodbuda mavinjskim vinogradnikom ter dobra reklama za njihovo vino. To je poudaril v svojem govoru nazorovni tudi devinsko-nabrežinski župan Albin Škerk, ki se je s vsem vinogradnikom zahvalil za njihovo sodelovanje na letošnji razstavi in pripomnil, da bi bilo dobro, če bi v prihodnje sami vinogradniki, ob podpori občinske uprave, prevzeli v svoje roke organizacijo občinske vinske razstave. To jim je izrekel tudi Viktorino Čald, podžupan in predsednik odbora za vinsko razstavo, ki se je zahvalil za sodelovanje občinskega osebja in vsem, ki so prispevali razna darila. Čald je tudi dejal, da bi bilo morda umestno prejeti tudi občinsko vinsko nagrado ne več v Nabrežini, ampak izmenoma tudi v drugih vaseh, kjer je bolj razvito vinogradništvo. Pohvalil je tudi pobude nekaterih vasi, ki so začele prejeti vsake vinske razstave in praznike.

Prihodno nedeljo, 12. septembra, bo v Železni Kapli na Koroškem pomembna kulturna prireditev. V tem kraju bo namreč srečanje štirih pevskih zborov, ki so tokrat četrtič zaporedoma. Na Koroškem se bodo z domačim pevskim zborom SPD «Zarja» iz Železne Kaple srečali zbori DPD Stratež iz Kranja, DPD Svoboda «Bratov Milavcev» iz Brezic in «Vasilij Mirk» s Proseka-Kontovela.

Pobuda za to srečanje je prišla pred nekaj leti in prvo je bilo ob prazniku slovenske kulture leta 1973 v Kranju. Leta kasneje so se zbori srečali v Brežicah ob podelitvi nagrad OF za zaslužni domačin. Tretje srečanje je bilo na Tržaškem in sicer na Proseku, ko so z nastopom zborov proslavili 30-letnico o-svoboditve.

Svetosti je prišla na vrsto Koroška, kjer Slovenci preživljajo težke čase, vendar se složno in odločno borijo za svoje narodnostne pravice. Zato bo nedeljsko srečanje zelo pomembno in istočasno bo živa priča tamkajšnjim oblastem, da ves slovenski narod stoji za svojimi ogroženimi brati. Če so stiki med zamejci in matično domovino koristni in potrebni, potem so ti stiki nujni zlasti sedaj, ko Korošcem grozi z raznarodovalnim preštevanjem, da bi jih oropali še zadnjih, s krvjo priborjenih pravic. Smoter tega srečanja bo tako izraz ogorčenja Slovencev preko vseh državnih mej sprico nakan avstrijskega nacionalizma in oživljenega nacizma.

To ogorčenje bo na miren in kulturn način, kot je lasten Slovencem, izpričala pesem, ki se vedno tudi spodbuda. V tem duhu bo potekalo nedeljsko srečanje štirih zborov, ki bodo prišli v Železno Kaplo iz raznih krajev in prekorajši jugoslovansko-avstrijske meje, zbor Vasilij Mirk pa celo dve meji. To je jasen dokaz, da umetno začetana meja, ki je razdelila slovenski narod, ni dosegla svojega namena, saj take pregrade ne pomenijo ničesar, če je naravna vez močnejša, ker živi v nas in nas ohranja.

Prihoda pevskih zborov v Železno Kaplo je predviden okrog 11. ure, nakar bo skupno kosilo in čas za vaje posameznih zborov. Koncert je predviden za 15. uro. Prideteljci so na koncert med drugimi povabili tudi jugoslovanske in italijanskega konzula. Glavni govornik bo dr. Franci Zwitter, predsednik Zveze slovenskih organizacij v Celovcu.

Vsak zbor bo zapel po tri pesmi, od katerih eno partizansko. Pred nastopom zborov pa bo pozdravni govor imel predsednik SPD «Zarja» inž. Peter Kuhar. Prvi se bo na odru predstavil pevski zbor «Zarja» iz Železne Kaple, ki bo zapel «Stoji tam partizan», «A ča» in «Težki čas ne vrni se», nato pa zbor DPD Svoboda iz Strateža pri Kranju, ki bo zapel «Pozdravi», «Sveto sonce se je skrilo» in «Ob večerni uri», tretji bo na vrsti zbor DPD Svoboda «Bratov Milavcev», ki bo izvajal «Pesem 14. divizije», «Če so tiste stezice» in «Gorenjci», zbor Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela se bo predstavil s skladbami «Bor-hor je vstal», «Večerni ave» in «Sopot».

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

Sledi bo nastop združenih zborov, ki bodo zapeli «Triglava», «Ob Kolpi», «Buči moje» Adrijansko» in «Juhe, pojdamo v Skufčes», s katero se bo uradno zaključilo četrti srečanje pevskih zborov, ki se bo nato zavleklo v noč v bratski družabnosti ob slovenski pesmi in zvestobi boju za narodnostne pravice zamejskih Slovencev.

S TRŽAŠKEGA PRIZIVNEGA SODIŠČA

Znižana kazen mladima «šakaloma» ki sta kradla na področju potresa

Kljub temu je kazeni še vedno zgledna in opozarja, da v takih trenutkih ni mogoče dopuščati dejanj, ki bi še bolj oskodovala prebivalstvo

Tržaško prizivno sodišče (predsednik Corsi, svetniki Balani, Caufin, Petris in Botton Griselli, državni tožilec Ballarini, zapisnikar Paolich) je znižalo kazni dvema «šakaloma», ki sta izkoristila preplah po potresu v Furlaniji za svoja tatniska podviga.

ga zagrašila in za katerega je na našem sodišču običajna kazen nekaj mesecev zapora. Kljub temu, da je prizivno sodišče občutno znižalo kazni, so te še vedno zgledne in opozarjajo, da v tako žalostnih trenutkih ni mogoče dopuščati dejanj, ki bi še bolj oskodovala že tako prizadeto prebivalstvo.

30-letni Videmčan Renato Elegante je na dan po potresu, 7. maja zvečer ukradel v stanovanju Domenica de Bellisa iz Vidma, ki je ob lažjem potresnem sunku z družino zapustil hišo in pozabil zapreti vrata, šest čekov, uro, radio in še nekaj drugih predmetov. Stanovalec bližnjih hiš so ga opazili in po kratkem lovu ujeli ter pretepli. Videmsko sodišče ga je po hitrem postopku obsodilo na štiri leta in pol zapora ter na 150 tisoč lir globe, prizivni sodniki pa so mu priznali nekatero olajševalne okoliščine in mu znižali kazeno na 3 leta zapora in na 100 tisoč lir globe.

Tudi 30-letni Rolando de Carlo je izkoristil splošni preplah, ko je 9. maja ukradel avto videmskega odvotnika Giovannija Albana. Za volanom vozila so ga kmalu po tatvini zalotili karabinjerci. Prvostopenjsko sodiš

GORIŠKI DNEVNIK

TISKOVNO SPOROČILO KD IN SZDL

9. SEPTEMBER SPOMINJA NA GORIŠKO FRONTO

JAVNO ZBOROVANJE PREBIVALSTVA V ŠTANDREŽU

Odgovorni dejavniki morajo upoštevati zahtevo po zaščiti zemlje v Štandrežu

Iz vaških društev sestavljeni odbor bo izoblikoval predloge za nove lokacije tovrstne cestne postaje, tretjega industrijskega področja in zemljišča za ljudske hiše

Prebivalci Štandreža so na javnem zborovanju v petek zvečer v Domu Antona Gregorčiča sklenili seznani slovensko narodnostno skupnost in širšo italijansko demokratično javnost s svojim bojem za očuvanje zemlje in zavarovanje širših narodnostnih koristi v tem delu predmestja Gorice. Odboru, sestavljenem iz zastopnikov večjega števila v vasi delujočih prosvetnih, športnih in rekreacijskih društev vseh smeri, so naročili izdelavo spreminjalnih predlogov za lokacijo tovrstnega postajališča za cestni promet in tretjega industrijskega območja. Vaščani podpirajo predlog za zaostrenejše akcije, če odgovorni dejavniki na politični in gospodarski ravni v Gorici ne bodo sprejeli njihovih predlogov.

Kadarkoli so se Štandrežci pogajali z občinskimi zastopniki o spremembi uradnih načrtov, s katerimi je bilo doslej Slovincem odtujene okoli dve tretjini zemlje, da bi ohranili vir zasluge in s tem tudi enega izmed poglavitnih temeljev nacionalne značilnosti (vse doslej nismo kot skupnost prešli v zamejno in izobličeno zemljo nobene enakovredne protivrednosti), so jim vedno odgovorjali: «Noi faremo!» Na njihove utemeljene pripombe so dobili odgovor, izrečen s stališča oblasti, sile in objektivnosti, ki izhaja iz dominantnega položaja. Toda nesramnost teh krogov gre še dalje. Proti upravičenim nastopom štandrežskih predstavnikov nastopajo z dezinformacijo in ščuvanjem. Delavcem, ki bi po zakonu 167 radi prišli do poceni zemlje za stanovanjsko izgradnjo, pravijo, da zemlje ne bodo mogli dobiti, ker je Štandrežci nečesto prodali. Nič čudnega torej, da se tudi v štandrežskih krogih širijo dokaj čudne, da ne rečemo vznemirljive govornice. Odbor Štandrežcev se je zato pravilno odločil, ki je sklenil široko demokratično italijansko javnost seznaniti s svojim položajem.

Sestanka v Domu Antona Gregorčiča se je udeležilo več desetnih svetovalec Peter Saznin, ki so najprej poslušali izvajanja tih domačih občanov, svetovalec Vilma Brajnik (KPI), Vladimir Nanuta in Damijan Pavlina, potem pa so v spravedljivi razpravi s podpornimi dokazi iz življenja utemeljili izvajanja.

Damijan Pavlin je najprej osvetlil razloge za odstop rajonske skupščine, opisal je posamezne faze odtujevanja slovenske zemlje z gradnjo treh industrijskih področij, mejnega prehoda in tovrstne mejne postaje (avtoport) ter svoja izvajanja sklenil z zahtevo, da oblast pristane na spreminjalne predloge za nekatere izmed še nezgrajenih infrastrukturnih, zlasti pa naj prenešave avtoport na Roje (letališče) in tretjo industrijsko cono okraj Soče, kar omogoča novi most. Pavlin je rekel, da jo v Štandrežu za kmetijstvo ostalo od vsega samo nekaj hektarov zemlje. Še izvedejo vse načrte, vstevši dve obrtniški coni in zazidalni načrt po zakonu 167.

Vladimir Nanut je kritiziral pretirano velike načrte občinske uprave, sestavljene pred desetimi leti na podlagi iluzornosti o «veliki Gorici» z 80.000 prebivalci v desetih letih. Ta mit je podprt Trst, ko je p-ehital Gorico z avtoportom in se sedaj uveljavlja s predvideno industrijsko cono ob meji. Nanut je dejal, da Štandrežci nečesto imeti tovarn na svojih dvoriščih in da nečesto novih stanovanjskih naselij, ker bi prinašala celo vrsto težav za občinsko upravo. Zgraditi bi morala objekte družbenega značaja (prevoze, sole, vrtnice, trgovine itd.), za katere bi morala prispevati vsa skupnost. Ti stroški bi odpadli, če bi za stanovanjsko izgradnjo po zakonu 167 uporabili parcele v mestu. Vladimir Nanut je svoje izvajanje sklenil z zagotovitvijo, da morajo goriški prebivalci vedeti, da so Štandrežci že veliko žrtvovali za splošni napredek mesta, in da se nadaljnji pritiski na vas postavljajo tudi proti samim interesom celotne mestne skupnosti.

Vilma Brajnik je podprla svoje predgovornike o alternativnih izbirah za avtoport, tretji del industrijske cone, obrtniško cono. Glede zemljišča ob nogometnem igrišču, ki naj bi ga zasegli z zakonom 167, je zahtevala, da imajo prednost domačini. Opozorila je mlade, ki bi si radi zgradili stanovanje, naj se združijo v takšno združbo ali konzorcij, kakršno so ustanovili številni delavci, ter zahtevajo dodelitev zemljišč. Če tega ne bomo storili mi, bo šla zemlja drugim.

Udeleženci in razpravi so kritizirali politiko, kako se pri nas ravna z zemljo. Navedli so primer industrijskega, ki je v industrijski coni dobil zemljo po 500 lir, svojo zemljo v Gorici, kjer je imel poprej svojo obrat, pa je prodal po 20.000. Nekateri lastniki obratov so si v industrijski coni uredili svoje vinograde in sadovnjake. Navajali so neizkoriščenost obratov, njihovo prehajanje iz rok enega lastnika v roke drugega, zapostavljanje domačih obrtnikov pri dodelitvi zemlje, ekološke probleme, ki nastajajo s polskanjem tovarn v samo štandreško naselje.

Štandreški primeri uničevanja kmetijske zemlje je samo majhen primer slabe italijanske prehranske politike, ki danes bremeni plačilno bilanco z okoli 2.000 milijardami, kar je eden od poglavitnih vzrokov za splošno gospodarsko krizo.

Če upoštevamo, da že dosedanj

IZVEDBA SPREJETIH OBVEZNOSTI ODVISNA OD PODPISA SPORAZUMA

V pričakovanju ratifikacije sporazuma v Osimu bodo ustanovili delovne skupine, ki bodo nakazale stvarne rešitve

Pokrajinska delegacija KD in delegacija občinske konference SZDL iz Nove Gorice sta včeraj objavili skupno sporočilo o drugem srečanju (prvo je bilo 12. marca v Novi Gorici), na katerem sta si v odločitveni pogovoru izmenjali poglede na obsežno problematiko ter sta preučili tudi perspektive, ki jih obojski sporazum prinaša tukajšnjemu mejnemu področju. Z zadovoljstvom sta vzeli na znanje, da je na dnevnem redu prihodnje seje ministrskega sveta odobritev zakonskega osnutka o ratifikaciji osimskega sporazuma, in skupno zaželeli, da bi bil sporazum ratificiran čimprej in da bi olajšal rešitev odprtih vprašanj.

Ker neratificiran sporazum ni dovoljena realizacija sprejetih obveznosti med sestankom v Gorici (prehodi, ceste, itd.) so ustanovili delovne skupine, ki bodo v objestnem interesu za navedene zadeve nakazale stvarne izvedbe.

Obe delegaciji sta razpravljali tudi o slovenski narodnostni skupnosti in ugotovili, da se je KD v pokrajinski Gorici aktivno zavzemala za zadovoljevanje njenih zakonitih pravic.

Obe delegaciji se strinjata, da so vsa na politični ravni obravnavana vprašanja važna in skupna za obe strani. Ugotovili sta, da je bil srečanje koristno in da je z njimi nadaljevali. Prihodnje bo v Novi Gorici in ga bo sklicala občinska konferenca SZDL.

Doberdobska sekcija VZPI-ANPI sklicuje za torek, 7. septembra, ob 20. uri v prostorih prosvetnega društva Jezero sestanek vseh svojih članov, predstavnikov športnih in kulturnih organizacij ter še zlasti mladine. Na tem sestanku bodo govorili o sodelovanju na skupni bakladi ob tridnevnem partijskem mitingu v Selcah.

Enetni odbor za šolo v Gorici vabi prebivalce naselja Sv. Ane na sestanku, ki bo jutri zvečer v tamkajšnjem župnišču. Razpravljali bodo o šolskih vprašanjih rajona.

Prosvetno društvo «Oton Zupancič» v Štandrežu obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet v Risarno danes, v nedeljo, 5. septembra, ob 9. uri izpred Doma Andreja Budala na Pišču.

ZSSDI Gorica vabi vse svoje članice, da se udeležijo sestanka, ki bo jutri, 6. t.m., ob 20. uri na sedežu v Ul. Malta 2.

Z delovnimi uspehi proslavljajo občinski praznik v Novi Gorici

Na sobotni slavnosti seji skupščine bodo podelili domicil borcem za severno mejo. Pobratenje med Krminom ter KS Dobrovo in Medana - Včeraj odprli novo šolo v Solkanu

V spomin na množično vstajo primorskega ljudstva, ki ima v Goriki fronto enega izmed prvih svetlečih primerov oboroženega boja z okupatorjem, proslavljajo občina Nova Gorica svoj občinski praznik. Kot vsako leto bo tudi letos v spomin na ta dan, 9. septembra, vrsta dogodkov in prireditev, ki so se pričele 28. avgusta in se bodo sklenile 25. septembra.

Na dan 28. avgusta so namreč zaključili mladinsko delovno akcijo Kožbana 1976, v okviru katere so mladinske delovne brigade s prostovoljnimi delom zgradile vodovod na območju s približno 300 prebivalci. Včeraj so odprli v Solkanu razširjeno in prenovljeno osnovno šolo, otroški vrtec, telovadnico in najrazličnejše prostore za skupni pouk. Gre za prvo novo šolo, ki so jo spet zgradili v občini Nova Gorica po desetih letih (zadnje so odprli na Dobrovo); solkanski šolski objekt so v dobrih meri zgradili s sredstvi izbranih prijateljev. Pouk na tej šoli bo potekal v eni sami izmenični učilnici, bogata knjižnica, nova telovadnica in dovolj prostora za kabineti in učilnice. Razpravljali bodo o šolskih vprašanjih rajona.

Nadalje bodo podelili domicil pripadnikom goriškega vojnega področja, to je borcem, ki so se udeleževali v zaledni vojaški ustanovi devetega korpusa. Slavnostne seje skupščine se bo udeležila delegacija občinskega sveta občine Krmin. Med to občino in delegacijo krajevne skupnosti Dobrovo in Medana v Gorikiških brdih bodo na tej seji sklenili pobratenje. Vzrok za ta korak je iskati že v medvojnem času, ko so se prebivalci Brd in Krmina kot pripadniki partizanskih in garibaldirskih vojaških enot skupno borili proti okupatorju in tako položili temelje kasnejšega prijateljstva in sodelovanja, ki je doseglo pomemben napredek zlasti po izvolitvi levičarske občinske uprave.

Svečanosti v okviru občinskega praznika bodo sklenili z odkritjem spominskega obeležja v Kožbani na dan 19. septembra, ko so se na zborovanju 1944. leta prebivalci goriških Brd izrekli za priključitev k Jugoslaviji. Na tem zborovanju je zadnjič govoril Jože Srebrnič, revolucionar, ki je kmalu po tem dnevu tragično preminul med prehodom čez Sočo. Po odkritju obeležja v

Rojskava, smrti in poroke Rojskava: Stefan Fagionato, Fabrizio Fonzar, Sara Arteni, Mariateresa Nicastro, Bruce Lee Pascoletti. SMRTI: 76-letna gospodinja Luigja Brumat. OKLICI: uradnica Loredana Zago in inženir Renato Toros, uradnica Margaret McKenzie in novinar Roberto Collini, študentka Marisa Geat in skladatelj Luigi Zoff, delavica Ines Leon in uradnik Adano Peresin, gospodinja Beatrice Zago in karabinjer Pierino Dell'Ova, gospodinja Beppina Zanella in brigadir karabinjer Salvi Marta, uradnica Stella Vox in vojaški pilot Renzo Gragorati, prodajalka Marija Hlede in uradnik Dario Giuliani, Susanna Martinis in posredovalec Peter Stelli.

PO PODATKIH GORIŠKE TRGOVINSKE ZBORNICE

Industrijska proizvodnja tudi v juliju dokaj umirjena

Manj tujih gostov v Gradežu - Še vedno precej protestiranih menic in nekritičnih čekov

Goriška trgovska zbornica je objavila poročilo o gospodarskih gibanjih v juliju letos. Industrijska proizvodnja je v glavnem ohranila raven prejšnjih mesecev. To je dosegla predvsem zaradi naporov, da se vsa možna naročila izpolnijo pred avgustom, ki je v industrijskih obratih mrtev mesec zaradi kolektivnih dopustov, popravil, rekonstrukcij itd.

Izledi za rast industrijske proizvodnje so minimalni, saj se gospodarstvo še vedno otepa z raznimi težavami. Danes tretji velja bolj kot kdajkoli prej močnej, ki so jo poslovni ljudje obojili v času gospodarske krize. «Boj težko je prodajati, kakor proizvajati. V trgovinskem sektorju so v juliju zabeležili še kar občinski padeci prometa. Predvsem velja to za manjše trgovine. Številni občani so se že v začetku poletja odpravili na počitnice, zato so tudi kmetijsko bolj redki. Če bi ne bilo jugoslovanskih kmetov, ki obiskujejo Gorico predvsem ob koncu tedna, bi enomesečni obračun v trgovini izgledal precej drugače. Trgovinska menjava z Jugoslavijo po maloobsejnem sporazumu je bila v sedmem mesecu letos dokaj živahna. Uvozili smo za preko 620 milijonov lir raznega blaga, izvoza pa je bilo za okrog 500 milijonov lir.

Če so rezultati poslovanja v industriji in trgovini spričo težkih razmer sorazmerno zadovoljivi, to ne velja za tujski promet, ki je orednoten v Gradežu. Gostov je bilo precej manj kot lani. Zlasti se je zmanjšalo število gostov iz tujine. Napovedi o rekordni turistični sezoni, kar naj bi bila tudi posledica razvrednotenja valute, se žal niso uresničile. Slabo vreme, ki je nastopilo v sredini julija, pa je vplivalo, da so se številni gostje vrnili domov predčasno.

V tržiškem pristanišču Portoroška so za juljskim prometom zadovoljni, saj se je odrazil na ravni precejšnjih dveh mesecev. Za delno letališče v Ronkah še ni dokončnih podatkov, vendar je površna primerjava za prvih šest mesecev pokazala, da se promet precej več, zlasti po zaslugi številnih čarterskih poletov.

Vrednost protestiranih menic in čekov je dosegla približno junjsko raven. Nekritični čekovi so bili v juliju za 21,5 milijona lir, mesec prej pa za 5,1 milijona lir. Vsota vseh protestiranih menic je dosegla 105 milijonov lir, v juniju pa 113 milijonov.

Sodeč po omenjenih podatkih, denarna in gospodarska kriza še zdaleč ni mimo. Šolske vesti: Vpisovanje gojencev v šolo Glasbene matice v Gorici bo do 15. septembra vsak dan (razen ob sobotah) od 10. do 12. ure na sedežu, Ul. Malta 2. Vpisovanje v podružnico v Sovodnjah bo javljeno kasneje. Pričetek pouka v četrtek, 16. septembra.

SKD «HRAST» IZ DOBERDOBA VABI NA TRADICIONALNI PRAZNIK SEPTEMBRA

DANES, NEDELJA, 5. septembra: ob 10.00 Nadaljevanje praznika ob 17.00 Koncert ansambla «ATELSEK» iz Ljubljane. V odmoru nastop folklorne skupine «Val Resia». Nato ples ob zvokih ansambla «ATELSEK».

Deloval bo dobro založen bufet z domačim vinom, piščanci in klobasami. Ogledali si boste lahko tudi razstavo umetniških slik. V primeru dežja bo ves program v dvorani.

Bodite deležni tudi vi presenečenja, ki ga je za vas pripravil HOTEL «ARGONAVTI» DANES, 5. SEPTEMBRA S PRICETKOM OB 20. URI

20-ČLANSKI BRAZILSKI ANSAMBL COPA RIO vas bo zabaval v ritmu sambe in rumba ter z nastopi v živopisnih narodnih nošah Latinske Amerike kar 4 ure zaporedoma. NE ZAMUDITE TE EDINSTVENE PRILožNOSTI NASTOPA ANSAMBLA COPA RIO!

Jutri v Gorici seja občinskega sveta

Jutri zvečer, ob 18.30, bo prva občinska seja občinskega sveta v Gorici. Kot smo že poročali, bodo na njej imeli svetovalci polne roke del.

LETA 1926 SE JE ZAPOSIL V TISKARSKEM PODJETJU LUKEŽIČ

SILVAN TERPIN IZ PODGORE SLAVI PETDESETLETNICO TISKARSKEGA DELA

Pred desetimi leti je postal solastnik tiskarne - Tudi v tiskarskem delu je postalo vse avtomatizirano - 50 let dela v tiskarni slavi tudi knjigovoz Ivan Pisani

«V tiskarno sem prvič stopil, ko mi je bilo 14 let in od takrat sem v njej tudi ostal. Tako nam je pred dnevi povedal 64-letni Silvan Terpin iz Podgore, ki letos slavi 50-letnico tiskarskega dela. Tiskarni je Terpin ostal zvest polnih pet desetletij, kar ni vsakdanja stvar. Poleg tega velja omeniti, da je ves ta čas delal vedno v isti tiskarni, kar daje Terpinovi obletnici še važnejši pečat.

Silvan Terpin med delom v tiskarni.

«Še danes se spominjam časov, ko sem kot "mulc" vstopil v Lukežičevo tiskarsko podjetje in zaposlil za delo. Najprej so me zaposlili v knjigarni, potem pa sem bil še za potnika. To delo sem opravljal nekaj let, dokler nisem dokončno stopil v tiskarno, kjer sem se izučil za stavca. Pred petdesetimi leti je bila Lukežičeva tiskarna ena največjih v Gorici in celotno podjetje je zaposlovalo kakih 50 oseb. V mestu pa so takrat delovale še štiri tiskarne: Sociale, Paternoli, Katoliška tiskarna in Juchci.»

«Verjetno ste vi med najstarejšimi tiskarji v Gorici in ste zato najprimernejša oseba, da nam poveste, kako je bilo delo v tiskarni nekoč in danes.»

«Kot povsod drugje, smo tudi v tiskarskem delu zabeležili vidne napredke, še posebno v zadnjem desetletju, ko je postalo vse delo avtomatizirano. Zato lahko rečem, da so stroji deloma nadomestili delovno silo, čeprav brez človeka, bi skrbi zanje, ne gre.»

«Nekdanja Lukežičeva tiskarna se je pred približno desetimi leti preimenovala v Tiskarsko podjetje Grafica. Kako in zakaj je prišlo do te spremembe?»

«Leta 1966 je skupina šestih tiskarjev, v kateri sem tudi jaz, vvela v lastno režijo nekdanjo Lukežičevo tiskarno in jo preimenovala v Tiskarsko podjetje Grafica. Med solastniki tiskarne je tudi knjigovoz Ivan Pisani, ki je prav tako letos slavil 50-letnico tiskarskega dela.»

Silvanu Terpinu in Ivanu Pisaniju ob njuni 50-letnici tiskarskega dela izrekamo iskrene čestitke in jima ključemo še na mnoga plodna delovna dela.

Enodneveni izlet na Dolenjsko

Goriška sekcija VZPI-ANPI bo 12. septembra priredila enodneveni izlet na Dolenjsko in v Zagorje z obiskom Kumrovc, Novega mesta, Dolenjskih Toplic in Žuženberka. Prijave sprejemajo Meneghini in Lendarč v Pevni, Bregant in Maligori v Podgori, Erika Pavlin in Jožica Smet (Ul. Malta 2) v Gorici. Prijave sprejemajo še nekaj dni.

PO PETKOVEM VEČERNEM NEURJU

V gorških Brdih je veter povzročil precejšnjo škodo

V Štandrežu je za 2 uri zmanjkal električni tok

Čeprav so vremenslovci napovedovali, da se bo vreme v prvi polovici septembra izboljšalo, doslej nimamo nobenega stvarnega dokaza za to. Naspročno, po neurju, ki je razsajalo v petek zvečer na Goriškem, se je vreme še poslabšalo in ne vidimo nobenih znakov za njegovo izboljšanje.

Petkovo neurje je povzročilo na Goriškem tudi precej škode. V prvi vrsti gre za škodo, ki jo so utrpele briški vinogradniki, katerim je močan veter stolkel precejšen del grozdja. Najbolj so seveda prizadeli vinogradniki, ki imajo trte na vetrovnih krajih, saj jim burja ni prizanesla. Z Oslavja in iz Števerjana poročajo, da je petkovo slabo vreme precej pokvarilo pridelek. Če to škodo pridružimo še ono prej

ODPRLI SO GA V ULICI VITTORIO VENETO

Pozitivna rešitev za slovenski vrtec v jugovzhodnem predelu mesta Gorice

Vrtec je sicer nekoliko odmaknjen od središča, vendar je stavba zanj zelo primerna - Odprto je še vprašanje prevoza s šolskim avtobusom

V sredo, 1. septembra, se je pričelo šolsko leto za vzgojitelje in otroke občinskih vrtec v Gorici. Teh vrtec je šestnajst, med njimi so tudi trije slovenski. Poleg teh občinskih vrtec imamo v naši občini še več vrtec, ki jih vzdržuje uprava ONAIRC in za katere mora občinska uprava poskrbeti stavbo in opremo, medtem ko daje zgoraj omenjena ustanova na razpolago le osebe. Med temi so tudi slovenski vrtni v Podgori, Štandrežu in Pevni. V Gorici pa imamo še nekaj zasebnih vrtec, ki jih upravljajo razni nunski redi.

Medtem ko se je pouk pričel v občinskih in tudi v zasebnih vrtnih je 1. septembra, bodo šli otroci v vrtec ONAIRC šele čez mesec dni, 1. oktobra. Za predčasno odprtje vrtec se je goriška občinska uprava odločila že lani, vendar ji to ni uspelo in šele letos prihaja do predčasnega odprtja vrtec. Prav zaradi tega ni v njih še polnega števila otrok, ker so še številne družine kljub slabemu vremenu na dopustu.

Pri slovenskih otroških občinskih vrtnih je prišlo letos, kot pri drugih slovenskih šolah, do določenih sprememb. Zaradi nesporazuma med občinsko upravo in zasebnimi lastniki stavb ter zaradi zastarelosti teh stavb, so bile slovenske šole premeščene v najrazličnejša poslopja, ki bolj ali manj ustrezajo namenom.

Medtem ko je slovenski vrtec v Ul. Torriani ostal v isti stavbi kjer deluje uspešno že nekaj let, sta bila premeščena v druge stavbe ostala vrtna v Ul. Croce in v Ul. Randaccio. Starši in tudi drugi niso zadovoljni z rešitvijo, ki jo je občina izbrala za vrtec, ki je bil do lanskega leta v Ul. Croce. S šolskim avtobusom peljejo otroke iz Ul. Favetti v oddaljeno šolsko stavbo v Ul. Forte del Bosco okraj pevnskega mostu. Kraj je zelo oddaljen in če kaka mamica zakasni, utegne ostati njen otrok tisti dan doma. Lokacija je preveč oddaljena in starši so, kot smo izvedeli, precej nezadovoljni in utegne se zgoditi, da bo kak otrok na žalost ostal doma.

Nekoliko drugače pa je z lokacijo, ki jo je občina določila, z vzgojiteljo in drugimi faktorji za vrtec, ki je bil doslej v Ul. Randaccio. Ker so slovensko osnovno šolo premeščili iz Ul. Randaccio v stavbo zavoda Lenassi na Ul. Vittorio Veneto, so naši ustrejni prostor za vrtec v bližnji stavbi v isti ulici, kjer je tudi slovenska trgovska šola. Visto stavbo bodo sicer dali tudi nekaj

šnjeja tedna, ki jo je toča povzročila na Krminskem, lahko ugotovimo, da letošnji izgledi za trgatve niso najboljши. Vinogradniki se pritožujejo tudi nad soncem, ki se vedno bolj poredko prikaže. Silen veter in dež, sta povzročila še druge nevesočnosti. V Štandrežu je zaradi okvar pri električni centrali za dve uri manjkal električni tok. Na občinskem podjetju za vodot. plin in elektriko so nam povedali, da so telefonsko povezovalno število okvarili dobili od vsepovsod. Delavci podjetja so včeraj poskrbeli, da so z javne električne napeljalnice odstranili številne veje, ki jih je veter zlomil med neurjem. Čeprav je veter spremljal močan dež, ni šlo na Goriškem zabeležili poplav v stanovanjih.

OB 25-LETNICI SMRTI LOUISA ADAMIČA

Bil je iskalec resnice

Na večerajšnji dan, 4. septembra, je pred petindvajsetimi leti Slovenijo in Jugoslavijo pretresla vest, da so našli našega rojaka, ameriško-slovenskega pisatelja in publicista Louisa Adamiča, ustrlejnega v njegovi hiši v Milfordu (New Jersey), kjer je imel farmo z zavetje, kamor se je bil umaknil, da bi lahko v miru delal in pisal. Hišo so takrat neznan storilci zažgali, da bi zbrisali vse sledi zločina, ampak gasilci iz Milforda so požar pravčasno pogasili, tako da njegovo truplo ni zgorelo. Na kolenih je sicer imel puško, toda zaradi na glavi je bila rana od udarca, ki ga je omamil, preden mu je strel končal življenje. Ameriške oblasti niso nikoli objavile rezultatov preiskave...

Tako, nekam čisto ameriško, je tragično umrl naš rojak, ki je o sebi kot pisatelj zapisal, da je v teh devetnajstih letih postal Američan; pravzaprav sem čisto mišlil, da sem bolj ameriški kot večina mojih zancev, ki so bili rojeni kot ameriški državljanji. Nenehno hotel je zvedeti našo zgodbo, stori, zvedeti je hotel tso resnico o nas prav v tistih najkritičnejših poročilih, ki smo prelomili z informacijami in za hip ostali sami na vsem svetu. In to resnico, skupaj z našo zgodbo, je hotel zvedeti na kakršenkoli način in za vsako ceno.

Takrat se nisem zavedal, da sem pravzaprav prisostvoval porajanju in nastanku te njegove zadnje in največje knjige, vendar sem čutil, da gre za to v dolgem in mukotrpnem procesu iskanja in spoznavanja resnice.

Čutil sem, da je prav ta poteza, to blazno iskanje resnice, ena bistvenih karakteristik njegovih potez pisatelja Adamiča in da je (to so pokazali kasnejši dogodki in njegova tragična smrt) prav to blazno iskanje resnice tudi Adamiča usmrtilo. Kajti tisti, ki spoznajo vso resnico in jo tudi izpričujejo, postanejo prav zato nevarni in zato jih je treba spraviti s poti. (Zdi se mi danes, da je prav v tem tudi ena izmed rešitev milfordске skrivnosti.)

Toda Adamič ni samo blazno iskal resnice, temveč se je tudi ni bal odkrito, pošteno in drzno bodisi povedati, bodisi napisati. (Danes je jasno, da je moral izginiti tudi zato, ker bil takrat resnica o novi Jugoslaviji bila le v škodo tako temnim informirbojskim kot kapitalističnim silam.)

Toda to resnico je Adamič rad povedal tudi nam, ki smo se udeleževali tistega pogovora in srečanja spomladi 1949. leta v Ljubljani. Kritično je gledal tudi na nas in naše ravnanje, na naš razvoj in na naše takratne probleme in nam tudi pošteno, prav v tem razgovoru, povedal svoja opažanja in nepravilnosti, ki jih je videl in doživel pri nas. Tudi ta poteza njegovega značaja, torej pomenjanje sleherni pristranosti, je lepo zaključevala bistvo njegove notranje, pisateljske podobe.

Ko smo ga tako povprašali po njegovih vtisih o stari domovini, smo hkrati seveda naravnost nanj z množico vprašanj o njegovi Ameriki.

In če je bil do takrat še miren, spokojen, skoraj rahlo zadržan, se je ob spregovorjeni besedi njegove Amerike rahlo, komaj opazno razvnel. In to ni bilo nič čudno. Govoril nam je o Ameriki delomnih ljudi, o Ameriki, ki je v tako kratkem časovnem razvoju dosegla neverjetne uspehe, govoril nam je o demokratičnosti in miroljubnosti ameriških množic, o tem, da fašizem v Ameriki sploh ni mogel. Posebno ta vera v Ameriko, da ne bo nikdar postala fašistična, je bila ena izmed trdnih političnih osnov tega Rooseveltovega osebnega prijatelja in svetovalca. In še nekaj moram pri tem zapisati. Kdaj pa kdaj je ves ta naš pogovor prekinil njegov smeh, kajti Adamič se je tako rad smejal. In prav zato je tudi naš razgovor tekel neprisiljeno, brez vneprejšnjih načrtov, nepovezano, tovariško, prijateljsko še pozno v noč. Beseda je dalje tekla o vsem mogočem, sam pa sem bil srečen, da sem tako lahko spoznal tega človeka, govoril z njim, ga poslušal in gledal.

In še mi lebdj pred duševnimi očmi njegova plečata, močna postava, ki je bila vsa tako polna življenja in optimizma. Se čujem njegovo počasno, malce starinsko slovensko govornico in še slišim njegovo glasno, prešerni smeh. In ob vsem tem se danes, zlasti ko sem znova malce prebral njegova dela, ves čutim njegovo iskreno in resnično bistro, ki ga je tako odkloval od ločeval od številnih drugih ljudi. Sicer pa, mar takšno bistro ni značilno vedno in v vseh časih prav za resnične pisatelje in publiciste?

In vse to mi je še danes živo pred očmi, čeprav je od takrat, ko sem ga videl in srečal prvič in zadnjič v življenju, minilo že dobrih sedemindvajset let.

Bil je naš in ameriški veliki iskalec resnice. In končno, kaj je lepšega kot svojo pripadnost resnici, svojo delo za resnico, potrditi ne samo s pisano besedo, temveč tudi z življenjem. In prav zaradi strasne ljubezni do resnice je moral umreti. Verjetno je to največ, kar lahko človek in pisatelj da. In Adamič je zanjo dal svoje življenje.

DUŠAN ŽELJEZOV

K vam sem prišel srevat, poslušat in gledat, čeprav vem, da boste tudi vi mene vpraševali. Vendar bi mnogo rajši poslušal in vpraševal jaz,» se smeje dejal in na začetku je pogovor stekel.

In tako sem ga opazoval in upogledoval, da je bil med pogovorom Adamič ves živ, ob sleherni stvari prizadet, sleherna stvar, naj je bila še tako drobna in navidez ne pomembna, mu je bila enako važna. Sicer je govoril mirno, s premislekom, tudi gestikuliral ni, kot bi moral človek pričakovati, vendar pa si čutil za uo to nekakšno navedeno utrujenostjo in neprizadetostjo globoko prizadetost in nenaodavno gorečnost.

Zato ga je takrat in v tistem trenutku zanimala predvsem Jugoslavija, Slovenija. Sicer jo je že dotlej prehodil podolgem in počez, vendar je, kot resničen publicist in pisatelj, želel in hotel govoriti s slehernim, da bi tako iz mozaika spoznal in dojmov ter občutij napisal svoje poslednje in morda najbolj večje delo o novi Jugoslaviji. In da bi bila ta podoba naše dežele čim popolnejša, knjigi je bil dal kasneje simboličen naslov Orel in korenine, se je razgovarjal s tisoči naših ljudi od najbolj preprostih ljudi do naših vodilnih državnikov s Titom na čelu. Kajti

hotel je zvedeti našo zgodbo, stori, zvedeti je hotel tso resnico o nas prav v tistih najkritičnejših poročilih, ki smo prelomili z informacijami in za hip ostali sami na vsem svetu. In to resnico, skupaj z našo zgodbo, je hotel zvedeti na kakršenkoli način in za vsako ceno.

Takrat se nisem zavedal, da sem pravzaprav prisostvoval porajanju in nastanku te njegove zadnje in največje knjige, vendar sem čutil, da gre za to v dolgem in mukotrpnem procesu iskanja in spoznavanja resnice.

Čutil sem, da je prav ta poteza, to blazno iskanje resnice, ena bistvenih karakteristik njegovih potez pisatelja Adamiča in da je (to so pokazali kasnejši dogodki in njegova tragična smrt) prav to blazno iskanje resnice tudi Adamiča usmrtilo. Kajti tisti, ki spoznajo vso resnico in jo tudi izpričujejo, postanejo prav zato nevarni in zato jih je treba spraviti s poti. (Zdi se mi danes, da je prav v tem tudi ena izmed rešitev milfordске skrivnosti.)

Toda Adamič ni samo blazno iskal resnice, temveč se je tudi ni bal odkrito, pošteno in drzno bodisi povedati, bodisi napisati. (Danes je jasno, da je moral izginiti tudi zato, ker bil takrat resnica o novi Jugoslaviji bila le v škodo tako temnim informirbojskim kot kapitalističnim silam.)

Toda to resnico je Adamič rad povedal tudi nam, ki smo se udeleževali tistega pogovora in srečanja spomladi 1949. leta v Ljubljani. Kritično je gledal tudi na nas in naše ravnanje, na naš razvoj in na naše takratne probleme in nam tudi pošteno, prav v tem razgovoru, povedal svoja opažanja in nepravilnosti, ki jih je videl in doživel pri nas. Tudi ta poteza njegovega značaja, torej pomenjanje sleherni pristranosti, je lepo zaključevala bistvo njegove notranje, pisateljske podobe.

Ko smo ga tako povprašali po njegovih vtisih o stari domovini, smo hkrati seveda naravnost nanj z množico vprašanj o njegovi Ameriki.

In če je bil do takrat še miren, spokojen, skoraj rahlo zadržan, se je ob spregovorjeni besedi njegove Amerike rahlo, komaj opazno razvnel. In to ni bilo nič čudno. Govoril nam je o Ameriki delomnih ljudi, o Ameriki, ki je v tako kratkem časovnem razvoju dosegla neverjetne uspehe, govoril nam je o demokratičnosti in miroljubnosti ameriških množic, o tem, da fašizem v Ameriki sploh ni mogel. Posebno ta vera v Ameriko, da ne bo nikdar postala fašistična, je bila ena izmed trdnih političnih osnov tega Rooseveltovega osebnega prijatelja in svetovalca. In še nekaj moram pri tem zapisati. Kdaj pa kdaj je ves ta naš pogovor prekinil njegov smeh, kajti Adamič se je tako rad smejal. In prav zato je tudi naš razgovor tekel neprisiljeno, brez vneprejšnjih načrtov, nepovezano, tovariško, prijateljsko še pozno v noč. Beseda je dalje tekla o vsem mogočem, sam pa sem bil srečen, da sem tako lahko spoznal tega človeka, govoril z njim, ga poslušal in gledal.

In še mi lebdj pred duševnimi očmi njegova plečata, močna postava, ki je bila vsa tako polna življenja in optimizma. Se čujem njegovo počasno, malce starinsko slovensko govornico in še slišim njegovo glasno, prešerni smeh. In ob vsem tem se danes, zlasti ko sem znova malce prebral njegova dela, ves čutim njegovo iskreno in resnično bistro, ki ga je tako odkloval od ločeval od številnih drugih ljudi. Sicer pa, mar takšno bistro ni značilno vedno in v vseh časih prav za resnične pisatelje in publiciste?

In vse to mi je še danes živo pred očmi, čeprav je od takrat, ko sem ga videl in srečal prvič in zadnjič v življenju, minilo že dobrih sedemindvajset let.

Bil je naš in ameriški veliki iskalec resnice. In končno, kaj je lepšega kot svojo pripadnost resnici, svojo delo za resnico, potrditi ne samo s pisano besedo, temveč tudi z življenjem. In prav zaradi strasne ljubezni do resnice je moral umreti. Verjetno je to največ, kar lahko človek in pisatelj da. In Adamič je zanjo dal svoje življenje.

DUŠAN ŽELJEZOV

K vam sem prišel srevat, poslušat in gledat, čeprav vem, da boste tudi vi mene vpraševali. Vendar bi mnogo rajši poslušal in vpraševal jaz,» se smeje dejal in na začetku je pogovor stekel.

In tako sem ga opazoval in upogledoval, da je bil med pogovorom Adamič ves živ, ob sleherni stvari prizadet, sleherna stvar, naj je bila še tako drobna in navidez ne pomembna, mu je bila enako važna. Sicer je govoril mirno, s premislekom, tudi gestikuliral ni, kot bi moral človek pričakovati, vendar pa si čutil za uo to nekakšno navedeno utrujenostjo in neprizadetostjo globoko prizadetost in nenaodavno gorečnost.

Zato ga je takrat in v tistem trenutku zanimala predvsem Jugoslavija, Slovenija. Sicer jo je že dotlej prehodil podolgem in počez, vendar je, kot resničen publicist in pisatelj, želel in hotel govoriti s slehernim, da bi tako iz mozaika spoznal in dojmov ter občutij napisal svoje poslednje in morda najbolj večje delo o novi Jugoslaviji. In da bi bila ta podoba naše dežele čim popolnejša, knjigi je bil dal kasneje simboličen naslov Orel in korenine, se je razgovarjal s tisoči naših ljudi od najbolj preprostih ljudi do naših vodilnih državnikov s Titom na čelu. Kajti

Klavdij Palčič: «Obesus 73» (armirano platno)

PRED KONCEM NJEGOVE RAZSTAVE V KRAŠKI GALERIJ V REPNU

Palčičeva razvojna umetniška pot odraža živo iskanje in angažiranost

Vpliv na tenkočutnega umetnika že v šoli - Iz realizma v nove tokove - Zgodnja uveljavitev in hiter prodor v znane galerije

Počitnice so letna doba, ko sta solar in dijak brez obveznosti. Logično bi bilo, da je brez obveznosti tudi njun učitelj oziroma profesor. In vendar je bilo s prof. Klavdijem Palčičem tako težko priti v stik, da bi se bili veliko lažje z njim srečali med šolskim letom. Tolikšna je namreč njegova delovna angažiranost tudi izven šolskih zidov. Zato pa ta naš pogovor z njim, žal, neopopoln. Morda pa bo zato bolj neposreden, saj nimamo v mislih neke globoke študije o umetniku in njegovi ustvarjalnosti, pač pa bi ga rad, le na kratko predstavili ob njegovi razstavi v repniški Kraški galeriji, ob razstavi, ki gre že proti koncu.

Prof. Klavdij Palčič spada v tako imenovano srednjo generacijo vedno številnejše skupine slovenskih zamejskih likovnikov. Rodil se je v samem začetku druge svetovne vojne in je zato vse osnovne in srednje šole opravil na po osvoboditvi obnovljenih slovenskih šolah v Trstu. Nato se je nameraval posvetiti političnim vedam, a je bil umetniški klic v njem močnejši in je preseljal na umetnostno akademijo v Benetkah, jo dokončal in sedaj že več let poseduje svoje znanje in svoj umetniški čut, alj bolje okus, slovenskim šolarjem. Da je Palčič preseljal s političnih ved na umetnostno akademijo, pa je vsaj deloma kriv tudi prof. Avgust Cernigoi, ki je tudi Palčiču na realni gimnazij posredoval »vele ljubezni in navdušenja za umetnost, kot se Palčič še danes spominja, ko pravi tudi, da »Cernigojeve ure, Cernigojeve lekcije umetnosti so bile zame vse sproščeno in veselje do ustvarjalnosti.«

Zato pa ni nič čudnega, če si tedaj in tudi nekaj let pozneje, Palčiča srečeval po navadi z risarskim blokom pod pazduho, saj je risal in slikal »vse, kar se mi je zdelo vredno papirja, in je »sportretiral kakogar, ki je imel toliko potrpljenja, da mi je poziral uru, dve«. »Moj najboljši potrpežljivi model pa je bila moja sestra«, se Palčič spominja tedanjih svojih izkušenj.

Čeprav Cernigojev učencem je sploščevali sate umetniške kanoine. Reči hočemo, da se je držal že popolnega realizma. Toda kmalu je začel v svoja dela vnašati svoje, povsem osebne interpretacijske elemente, ki »so zadili po nekakšnem ekspresionizmu«. Začel je tudi dovoljevati vedno bolj izrazite deformacije, ki so

porabljena, da se iz ideje rodi resnična umetnost, brez retorike, brez cenenih in zato krakotrajnih rezultatov, ki so sicer »depi za oko« in vabljivi, mikavni, ki pa kaj kmalu odpovedo, alj vsaj ne prenesejo časa. In kritike. Ta pa je doslej posvečevala Palčiču veliko pozornost in mu prinesla veliko zadoščanj.

Sedaj, ko smo skušali dati vsaj približno podobo Klavdija Palčiča kot umetnika, ki ne ustvarja le za oko, za »dopadenje« prvega, ki se ustavi pred njegovo sliko, pred njegovim oljem ali grafiko, bomo dodali še nekaj podatkov o njegovih javnih nastopih.

Palčič je že v srednji šoli ustvarjal in svoje risbe in slike pošiljal desno in levo in sodeloval na mnogih razstavah, pa čeprav manjšega značaja. Prvič se je predstavljal z osebno razstavo v galeriji »La Cavana« na istoimenskem tržaškem trgu leta 1962 ko mu je bil komaj 22 let. Galerija »La Cavana« pa je bila tedaj ena najpomembnejših tržaških galerij. Dve leti pozneje je razstavljal v Benetkah, leta 1966 pa v ljubljanski Mestni galeriji. Leto pozneje je bil že v gosteh v galeriji »SM 13« v Rimu in leta 1971 je došel v trža-

sko »Torbandeno«, kjer je razstavljal tudi leto pozneje. Dolg bi bil celoten seznam njegovih osebnih razstav, zato bomo dodali, da je leta 1974 razstavljal v ljubljanski Mestni galeriji, leta v ljubljanski Mali galeriji, lani pa v Ljubljani v Lamutovnem likovnem slonu v Kostanjevici na Krki, sodeloval pa še na dglji vrsti kolektivnih in drugih manifestacij, med drugim na mednarodnem bienalu grafike v Ljubljani, na razstavi mladitve italijanske grafike v Madridu, na razstavi 20 slovenskih grafikov na Nizozemskem, na razstavi »Nekateri smeri slovenske grafike« v Ljubljani, na rimskem kvadrantenalu lani, na petem mednarodnem bienalu grafike v Krakovu, na razstavi slovenske grafike na svetovni razstavi v Clevelandu itd., itd.

V naši zamejski skupnosti nas zares ni toliko, da bi se med seboj ne poznali. Zato je tudi Klavdij Palčič kot vsestransko angažiran človek znan. In vendar smo ga hoteli ob njegovi razstavi v Repnu predstaviti tudi tolikim našim ljudem, ki ga poznajo le po imenu, morda tudi osebno, a ne zasledujejo njegovega umetniškega razvoja, njegove umetniške poti.

FRANC UDOVIČ

MARIBORSKO KULTURNO PISMO

Poletne improvizacije

Program za novo sezono sta že objavili Drama in Opera Priprave za tradicionalno srečanje pisateljev v Štatenbergu

Poletna suša na štajerskem področju, da o toči sploh ne govorimo, ni prizadejala le poljskih priredkov, ampak v pretežni meri tudi mariborsko kulturo. Tudi letošnji poskusi, da bi obudili nekdanje mariborske poletne kulturne prireditve v obliki večdnevnega festivala, so se izjalovili. Premišljeno strnjeno fiziognomijo kulturnih poletnih iger so nadomestile posamezne prireditve s provizorično združbo, ki kar tudi občinstvo ni našlo razumevanja. Čeprav je bilo nekaj kvalitetnih koncertov dobrih inozemskih umetnikov ansamblov in posameznikov, so naleleti na gluha ušesa počitniških Mariborčanov.

Mesčani bi želeli v poletnih mesecih več spektakularnih prireditev baletov, oper in muzikalov na prostem alj v to pripravljeneh prostorih, cestnih gledališč s komedijskimi nastopi a ne zgolj koncertov v zaprtih zatohlih dvoranah. Razen tega bi moral biti atraktiven program začrtan vsaj dva do tri mesece poprej. Ja bi mogli vsi tisti, ko so vneti za takšno časovno bolj strnjeno poletno prireditev. Seve, moral pa bi biti spored bolj vedrega kot resnega značaja, dobro premišljene umetniške vrednosti, če hočemo, da bi prireditve privlačile tako domačine, kot tuje turiste. Letošnje kulturno življenje je bilo žal vse pretežno improvizirano, kar se je tudi pokazalo pri omejitosti občinstva. Če ne bo vse mesto zadihalo z utripom poletnih prireditev, kot je to primer z Borštnikom srečanjem, bo poletno mrtvilo še nadalje botovalo nezanimivosti občinstva.

Lep poduk za vse primere strjevanja podpre kulturnim ustanovam sta ukinitve Simfoničnega orkestra, ki ga ni moč priklicati k ponovnemu življenju in ukinitve poletnih kulturnih tednov, ki se jih že nekaj let poskušava znova organizirati. Enako bi bilo z mariborsko Opero, če bi jo iz kratkovidnosti trenutnih finančnih iztekov, ki se že velikokrat dosledno visel oster Damoklejev meč nad

možno mero, kakor so uspeli že tudi drugod.

Vendar moramo naglasiti, da je kljub naporom, ki so jih morali prenesti zlasti tisti zbori, katerih tekmovanje se je zavleklo preko polnočji, pa žirija in končno tudi poslušalstvo, ki seveda ni moglo do konca vztrajati v polnem številu, tekmovanje vendarle doseglo svoj smoter. Predvsem je to moralni uspeh prirediteljev, ki jih k temu ženeta enaka privrženost h glasbi in isti delovni polet kakor pred 24 leti, ko so postavili temeljni kamen z udeležbo zborov iz šestih držav; med temi je bila zastopana tudi Jugoslavija, iz katere so se zbori — razen Strikar — vsako leto udeleževali tekmovanja v Arezzu ter od tod odnesli mnogo priznanj in nagrad. Vendar pomembnost velike pevске manifestacije v Arezzu ni le v ocenjevanju in negredah, temveč tudi v stvarnem spoznavanju pevcev, v medsebojnem spoznavanju pevcev in drugih glasbenikov, v spoznavanju dosedaj na področju glasbene kulture pri evropskih in narodnih drugih kontinentov, njihove zborovske literature in značilnosti ljudske glasbene tradicije, kar nam je večkrat nudilo pravo odkritje, kakor na primer tudi letošnji lastno izredno kvalitetnega akademskega zbora madrigalistov s Filipinov in zanimivost ljudske glasbe te dežele.

Zaradi tega in ne nazadnje tudi zaradi glasbeno dokaj kultiviranega domačega poslušalstva, ki zna s prirostenim čutom spremljati delo žirije in na ta ali oni način tudi iskreno izraziti svoje mnenje, ki marsikdaj zadeva s kritično poudaritvijo, je Arezzo postal mednarodno središče za »srbujenje zborovske petja in njegovega napredka v svetu. Njegova zasluga je, da je pred nekaj leti začel vnašati v svoje obvezne programe sodobnejšo literaturo avtorjev raznih narodnosti in s tem postavil pred zborove vse bolj zahtevne naloge tehnično pevске in umetniško izpovedne narave. V zadnjem času razpisuje tudi natečaje z: nova zborovska dela. So pa možnosta, da bi v tem pogledu storili še več. Da pa bi to lahko nadaljevali in zmogli, mu je poleg materialnih zagotovil, nujno potrebno, da pritegne k sodelovanju mlade moči, ljudi, ki bi z duhom naprednih intencij še bolj oplojili dosedanja prizadevanja in uspešno opravljeno veliko delo. V tej smeri imamo tekmovanje v Arezzu svojo upravičenost in svoje perspektive ter v bodočnosti zagaranirano internacionalno veljavo, pa naj poteka v katerikoli organizacijski obliki ali katerikoli morebitni novi institucionalni ureditvi.

In v zvezi s tem naj pripomnim,

Letos je nastopilo 11 italijanskih in 12 inozemskih zborov, ki so prišli iz Bolgarije — mladinski zbor iz mesta Sumen, Češkoslovaške — učiteljski zbor iz Košic, s Filipinov — zbor madrigalistov filipinske univerze Diliman, Quezon City, dalje iz Francije — mestrni zbor iz Lyona, iz Grčije — ženski zbor iz Aten, iz Nizozemske — moški zbor iz Deurne, iz Poljske — moški zbor iz Wrocława, iz Romunije — komorni zbor Atheneum iz Bukareste, iz Švice — zbor šestnajstnikov iz Friburga, iz Madžarske — zbor Vox humana iz Vaca, iz Turčije — mladinski mesečni zbor iz Ankare in iz Zahodne Nemčije — zbor Martinsinken iz mesta Kaufbeuren, italijanski zbor so bili: zbor iz Castelviorentina Claudio Monteverdi, mali zbor iz Città di Castello, Gruppo Amici della musica iz Comano nuovo (Bergamo), Corale S. Magno iz Legnana, zbor G. P. Palestina iz Mesine, Turistanski polifonski zbor iz Porto Torres (Sassari), zbor E. Ceppetti iz S. Giovanni Valdarno, zbor Città di Sbiaco (Rim), zbor Città di Thiene (Vicenza) in zbor A. Illersberg iz Trsta.

Letos, kakor vidimo, se na tekmovalju v Arezzu nismo srečali s slovenskim ali drugim jugoslovanskim zborom. Mislim, da sta predvsem dva vzroka: neugodni poletni čas za priprave in predpisana številčnost, ki ne dopušča zborov preko 40 pevcev v mešani in preko 30 pevcev v moški sestavi. Z ozirom na to, da so moški zbori skoro vedno relativno najšibkejši, bi lahko uspel dober moški zbor pa tudi mladinski, na primer mladinski zbor iz Maribora. Sicer pa, če so jugoslovanski zbori bili že med začelniki in z redkimi izjemami med stalnimi udeleženci tega mednarodnega tekmovalja, bi bilo umestno, da zastopajo jugoslovansko zborovsko kulturo in se uspešno predstavijo tudi na prihodnjem 25. jubilejnem tekmovalju v Arezzu.

IVAN SILIČ

revije

DAN, št. 56

Avgustovska številka mesečnika »DAN« prav nič ne odraža poletnega mrtvila, čeprav je res, da nam ne potreže s kdove kakšnimi posebnostmi, ki bi se — kar za deva aktualno gradivo — oddaljevala od že poznanih tem. Uvodni sestavek je tudi tokrat posvečen Benetci z naslovom »Benetcijska klič čidzarje«. Napisal ga je Vladimir Vrevec, ki je bil vključen v ekipo oziroma v deželno komisijo za ugotavljanje škode na hišah, ki jih je poškodoval majski potres. Vrevec iše pripovedno zanimivo in odkriva bolj ali manj tragične popotresne razmere. Bojan Brezigar se pod naslovom »Nejasno o zadnje« loteva nekam skrivnostnega razpletanja in zapletanja znanega dogodka pri Petovljah v zvezi s prekinjenju prizivne razprave proti osuljenecem. Dušan Jelenc pripravi o letošnjem taborjenju tabornikov Rodu Modrega vala. Prispevek je bolj površinski, razmišljanja v njem skoraj ni. Pač pa s te strani poskuša Breda Pahor. Prispevka se dopolnjujeta in dajejeta zaokroženo podoba namena in pomena taborniške organizacije za mladinsko mladino. Mario Magajna si je nekako že rezerviral srednje strani za svoje barvne in besedne eskurzije po širnem svetu. Tokrat se je podal na švedsko.

V našo narodno preteklost posegata D. P. s prispevkom »Razput letovadnega društva v Marvlnjah« in Lado Premru, ki nadaljuje svoj »spredhod po starem Trstu«. Z biologijo se ukvarja Janko Furlan, Branko Lakovič se razgovarja s predsednikom ZSSDI Kocmanom o novi športni sezoni itd. Vmes je še nekaj literature in »Globusa« in za konec zadeljivi Pikadon.

EMIL FRELJH

Klavdij Palčič: «Stanje 2» (barvni sitotisk)

NAJSTAREJŠA SLOVENKA: 105 LET

Se vedno živahna. Kovackova iz Begunj

Pred lety smo pisali o najstarejšem Slovincu. Bil je to Jože Jusic, po domače Bepo, iz Slovenske Benečije. Bepo je dočakal 106 let. Drugi je bil Ruso iz Strunjana, ki je dočakal 104 leta. Kaže, da je najstarejši Slovenec sedaj pravzaprav Slovenka in sicer Kovackova Helena iz Begunj na Gorenjskem, ki bo jutri, 6. septembra slavila svoj 105. rojstni dan. Ker sem obiskal že veliko stoletnikov, sem obiskal tudi njo. Toda nikoli se nisem navel na tako živahno stoletnico, oprostite, stoletnico kot je Helena Pretnar.

Slavljenec sem obiskal nekaj dni pred njenim praznikom. Bil sem prepričan, da jo bom našel neoblegljeno in nepremično na kaki zofi ali celo postelji. A sem se krepko zmotil. Namesto nerazpoložene stare ženske sem našel živahno in razigrano sogovornico, ki je zjutraj, še preden sem prišel na obisk, pela, kot mi je povedala njena hčerka Milka. Ko sva se s hčerko nekaj polglasno pomenovala, je bila slavljenka uzaljena, prizadeta in je hotela vedeti, o čem gre najina

beseda, ker «naglušena sem že, pa ne toliko, da bi vaju ne sl'ala». V pogovoru z njo in njenimi «otroci», ki jih je od osmih rojenih živih še pet, najstarejša pa je stara že 81 let, smo zvedeli marsikaj zanimivega, med drugim tudi to, da je njena zdravstvena knjižica bolj malo popisana. V mladosti je bila sicer nekoč bolna, sedaj se pa kar krepko drži. Rada ima pravo kavo, vendar si je ne sme privoščiti preveč, ker ima nekoliko povišan pritisk. Prav dobro pa ji tekne tudi svinjsko meso. Skratka ne bi se imela nad čim preveč pritoževati.

Ze nekaj let imajo na dan 6. septembra pri Kovackovih v Begunjah lep družinski praznik. Na ta dan prihajajo k slavljenki ne le njeni svojci in sorodniki, pač pa tudi zastopniki radovljiške občine, zastopniki Rdečega križa, obiščejo jo solarji iz bližnje šole, pa tudi sosede in znanci in vsi ji prinašajo darila in voščila. Tem voščilom smo se vnaprej pridružili tudi mi in ji zagotovili, da se ob letu pri njej spet oglasimo.

Edi Selhaus

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Pospešiti bo treba dejavnost in strmi sile. Veliko sreče v ljubezni. Sicer pa dolgočasje.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Nekam počasnije in neodločni. Zato bo rezultat šibek. Prilegnite k delu svoje. Stran z ljubostnostjo.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Srečo boste imeli in vse pravčasno pripeljali pod streho. Drugič se ne zanašajte na druge.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Pomoč, ki jo boste dobili, bo koristna in tudi odločilna. Zato bodo drugi želi uspeh. Nervozna.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Sleherni načrt, ki se ga boste lotili, bo uspeh, če boste dali vse od sebe. Zelo lepo srečanje.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Srečno naključje vam bo pomagalo razrešiti star problem. Uživate solidarnost svojecev in sorodnikov.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Odkrito priznajte, da ste zašli in vaš položaj se bo izboljšal. Dosegli boste nekaj uspehov.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Tisti, ki skušajo vaše načrte spodnesti, so pripravljeni na vse. Išcite zveze in pomoč.

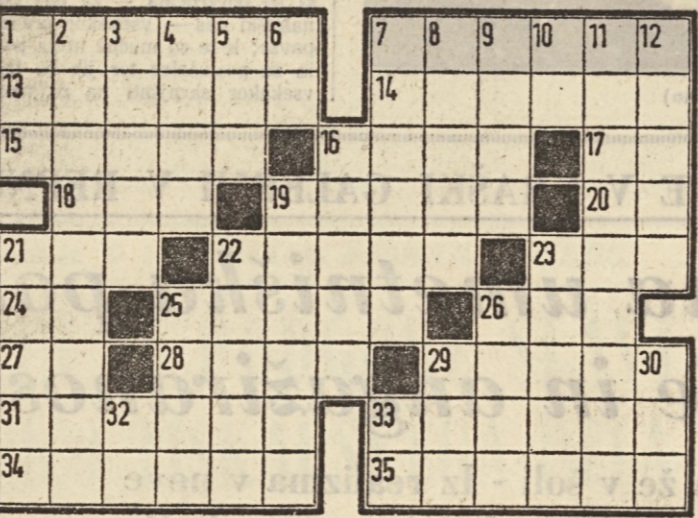
STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Družinske razmere vam bodo preprečile, da bi se ukje dobro zadržali. Ljubostni; boste.

KOZOROŽ (od 21.12. do 20.1.) Neprijetno vam bo, ker vas ne bodo hoteli razumeti. Potolazite se v družbi novih prijateljev.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Naši boste sodelavce za izvedbo drznega načrta, ki vam veliko obeta. V družini bo zelo prijetno.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne spuščajte se predalec, pa čeprav se zdi, da bo šlo vse prav. Nekoliko dolgočasje doma in v družbi.

KRIŽANKA... z našim krajem

VODORAVNO: 1. mesto v Jugoslaviji, 7. prezgodnje odmiranje tkiva, 13. reka v ZDA, 14. jugoslovanska reka, 15. antična Ljubljana, 16. ime slavne ameriškega plavalca Spitz, 17. Karl Escherich, 18. ime Karoline, 19. denarni in kreditni zavod, 20. Rozman Smiljan, 21. očka, 22. hrib v italijanskem, 23. največji morski sesalec, 24. kazalni zaimex, 25. zakaj, ker, 26. španski koksarski klub, 27. erbij, 28. žensko ime, 29. občina v Laciju, 31. ime tržaškega pisatelja Slataperja, 33. redka, trivalentna kovina bele barve, sorodna aluminiju, 34. pristanišče v južni Italiji, 35. jamski ali močvirni plini.

NAVPIČNO: 1. slavilne pesmi, 2. «naš kraj», 3. svetniška podobna, 4. prerok, 5. ime grške crke, 6. Karl Altmann, 7. glasilo italijanske socialistične stranke, 8. čolni, 9. prebivalca otoka v severni Evropi, 10. predlog, 11. cerkvenik, mežnar, 12. zapor, 16. vrsta avtomobila, 19. javno preziranje, 21. pisemno potrdilo ali izvid, 22. beneški dož, 23. kos, list papirja, 25. pokrivala, 26. nemški filozof (Immanuel), 29. ime filmske igralka West, 30. ljubkavalno žensko ime, 32. znak za kemično prvino iridij, 33. Lev Modic.

(lako)

RADIO VELEVA

NEDELJA, 5. SEPTEMBRA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA Prvi kanal

- 11.00 Maša in Na gospodov dan
- 13.00 Poljudna znanost: L'opera dei pupi (monografija)
- 13.30 DNEVNIK
- 18.30 Program za mladino: Ihtavi, simpatici Braccio di Ferro
- 19.00 Na sporedu bodo štirje risani filmi
- 20.00 Drugi aplavz: Miniatologija
- 20.06 DNEVNIK
- 20.45 TERRORE NEL CIELO, film
- Film govori o charterskem poletu vesele družine 34 potnikov in treh članov posadke. Brž ko so jim postregli z večerjo, se nekateri potniki začno pritoževati. V prvem trenutku je govor o «detskikh tegobah», toda zdravnik ugotovi, da gre za zastrupitev s hrano...
- 22.26 Športna nedelja
- Kronike in komentarji o glavnih športnih dogodkih
- 23.00 Napoved programa za prihodnje dni
- DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal

- 9.15 in 12.00 Svetovno kolesarsko prvenstvo, prenos iz Ostunija v Evroviziji
- 17.00 Risani filmi z Braccobaldom
- 17.20 La nota mancante, film
- 18.35 Napoved programa za prihodnje dni
- 18.45 «LA PIETRA DI LUNA»
- Delo je napisal W. Collins, za TV sta ga priredila Carlo Fruttero in Franco Lucentini.
- 19.50 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO — ŠPORT
- Protagonisti in dogodki tedna
- 20.45 GLASBA VIP: CATERINA VALENTE
- 21.40 DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI
- 22.00 Večerni video: ples in druge prireditve

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA Ljubljana

- 9.45 Za nedeljsko dobro jutro: Tržaški narodni ansambel
- 10.30 D. Gurdamagna: PUCINI, zaključno nadaljevanje
- 11.50 Otroška matineja: Catch Kandy in Zalostni velikan
- 12.30 Kmetijska oddaja
- 16.10 Clown Ferdinand in poštni nabiralnik
- 16.40 Pozdrav iz Ticina, evrovizijska oddaja
- 18.20 Okrogli svet
- 18.50 Soteska zapuščenih pravljič, film
- 20.30 DNEVNIK
- 20.50 Tedenski gospodarski komentar
- S. Karanović: NA VRAT NA NOS, nadaljevanje
- 21.50 Skrivnosti Jadrana: «Cesar Franc Jožef I.»
- 22.20 DNEVNIK
- 22.45 Škulptura Sarmato Kvoivonen
- 22.50 ŠPORTNI PREGLED

Koper — barvna

- 20.30 Otroški kotiček: Andersenove pravljice
- 21.15 NE ZAMENJAMO DOBRIH FANTOV Z DIVJIMI RACAMI, film
- 22.50 Velika Balzacova ljubezen

Zagreb

- 13.15 Nedeljski popoldne
- 21.05 Pot v prihodnost

PONEDELJEK, 6. SEPTEMBRA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA Prvi kanal

- 13.00 Poljudna znanost: Automobilske dirke Tisoč milj
- 13.30 DNEVNIK
- 18.30 Program za mladino
- 19.25 Koprino seme, osmo nadaljevanje
- 20.00 DNEVNIK
- 20.45 ZADNJI POSKUS, film
- Delo je režiral Robert Mulligan
- 22.25 BIENALE ROSA
- Tretje nadaljevanje. Protagonista sta umetnostna profesorica Eleanor Antin, ki je doma iz Kalifornije in glasbenik Giuseppe Chiari. Zgodba se dogaja v kalifornijskem kraju Solana Beach.
- 22.55 Filmske premiere
- Ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal

- 18.30 Rubrike DNEVNIKA 2: ankete, šport itd.
- 19.00 Partija v dveh: SCATOLA A SORPRESA
- TV film je režiral Allen Reisner in igrajo v njem med drugim Robert Cul, Bill Cosby, Milko Taka, Teru Šimaka itd.
- 20.00 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
- 20.45 TOSCA, opera
- Puccinijevo delo so posneli v genovskem gledališču Margherita. Delo je režiral Renzo Frusca, vodil pa Pietro Armento. Nastopajo: Marcella Pobbe, Gianni Raimondi, Corneil atac Neil, Carlo Cacciari, Mario Carlini itd.
- V drugem odmoru DNEVNIK 2 — DRUGA IZDAJA
- Ob koncu DNEVNIK — Zadnje nočne vesti

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA Ljubljana

- 18.00 Branko Cosić: NORI BESEDNJAK
- Beograjska TV je pripravila po tekstih Bore Cosića 13 zgodb, ki naj bi najmlajšo publiko vzpodbujale k bolj živahni in domišljjski soustvarjalni dejavnosti.
- ZUZELKE, poljudno-znanstvena serija
- 18.20 Obzornik
- 18.45 Psihologija dela: PRAVEMU ČLOVEKU — PRAVO DELO
- 19.05 Odlučimo
- 19.45 Mladi za mlade
- 20.15 Risanka
- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 L. Suhodolčan: MOŽ, KI JE IMEL ŽELVO, drama
- 22.10 Kulturne diagonale
- 22.40 Mozaik kratkega filma
- 23.10 DNEVNIK

Koper — barvna

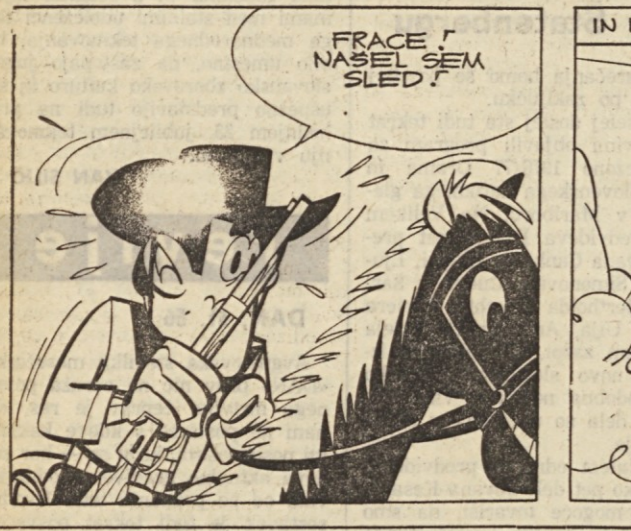
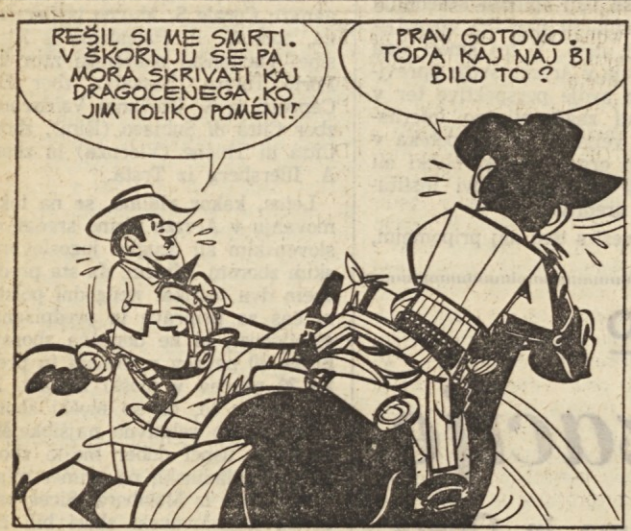
- 20.55 Otroški kotiček
- 20.15 DNEVNIK
- 21.35 Rekreacija: veslanje
- 22.00 POZDRAV IZ TICINA, prvi del
- 22.45 Mojsiri stare japonske obrti
- 23.15 Baletni večer: «Lok»

Zagreb

- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 Č. Vuković: MRTVA GLOBINA, drama
- 22.55 Dokumentarni film
- 23.25 Album 76

Skrivnost izgubljenega škornja

Piše in riše CIRIL GALE

KAREL PRUŠNIK - GAŠPER Gamsi na plazu 7.

V celico sva se vrnila rdeča do ušes. Pomembno smo se spogledali in povedala sva jim o vsem. Zavladalo je razburjenje. Na videz mirno smo se usedli k šahu. Ze so odprla vrata in s prevajanjem nasmeskom je vstopil mlad paznik, vrši podčastnik avstrijske vojske, s težkim kladivom v roki.

«No, fantje», je rekel posmehljivo, «kje je prežagano?»

Vsi smo začeli dvoumno majati z glavami in se delati nevedne. Praznik pa je smehljajoč stopil k prvemu oknu in začel neumljeno razbijati po železnih drogovih. Nato je odšel k naslednjemu in kaj kmalu pretokel vsa «zdrava» okna. «Bolnega» pa se je izognil. Bili smo prepričani, da prav dobro ve, kje smo prežagali drog, in da nalašč ravna tako, da bi nas čim dlje trpinčil. Najbrž so že med jutranjim sprehodom našli tisto okno, sedaj pa se igrajo z nami slepe miši. Tiday se je paznik prav počasi vzpel k ranjenemu oknu in začel razbijati. Vsa zamah je bil udarec po naših glavah. Toda, za čudo, ničesar ni odkril.

Brezbrizno smo sedeli za šahom, kakor da se ne menimo za paznikovo početje. Le s koncem ocesa smo opazili, kako se mu je zresnil obraz, kako nas je ošinil s

sovražnim pogledom, odložil kladivo in vzel žepni nož. Po vrsti je ostrgal najmanjšo razpoko. Vedno bolj se je bližal «ranjenemu» oknu. Zdelo se mi je, da mi bo srce zdrlno skozi grlo. Tako divje je tolklo. Sedaj je bil pri prvem. Sklonilo smo glave in sam sluh nas je bil. Režilo je dobljo in dobljo. Vsač hip smo pričakovali zmagoslaven paznikov vzklík. Tedaj je strganje utihnilo. Dvignili smo glave. Paznik je namrščen pobral kladivo in brez besede odšel. Oddahnili smo se.

Se vedno nismo vedeli, pri čem smo. Morda je prevejana igra. Saj vendar morajo vedeti, kje je prerezano. Toda dan je minil, ne da bi se zgodilo karkoli. Ta dan, 31. oktober, bom pomnil vse življenje. Bil je trda preizkušnja.

Naslednjo noč smo iz previdnosti opustili piljenje. Prespali smo v miru. Tudi dan je minil brez razburljivih dogodkov. Ponoči pa so nas vklenili in odpeljali v graško jetnišnico Karlau. Čez štirinajst dni smo zvedeli: preževano mrežo so našli šele čez dober teden in kazen je zadela tiste, ki so tedaj bili v celici. Nekdo je pač moral biti kriv.

PRVIČ V KARLAU

V jetnišnici sva s Kordežem izprosil, da smeva ostati skupaj. Prvi dan sva se zabavala s tem, da sva se drug drugemu smejala. Res sva bila smešna: oba ostrižena do kože in oblačena v zakrpane, prekratke sivorjave hlače ter sukničje iz domačega blaga. Uhlja, ki sta bila zaradi «dobrega poslušaa» precej velika, sta mi smešno štrlela. Karla sva si prste, kjer je še bila vidna črna barva od prstnih odtisov. Na nogah sva imela lesene cokle in ropala sva z njimi po celici.

Celica je bila majhna, široka dva metra, dolga pet metrov. V njej sta bili le dve postelji in stranišče. Nad po-

TRST A

- 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila;
- 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 11.15 Mladinski oder; 12.00 Nabožna oddaja; 12.30 Glasbena skrinja; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Glasbeno popoldne; 17.00 Slovenski Jurček; 18.15 Nedeljski koncert; 19.00 Zvoki in ritmi; 20.30 Glasbeni utrinki; 22.10 Sodobna glasba.

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 20.00 Poročila; 7.15 Danes je nedelja; 8.30 Za kmetijske proizvajalce; 9.07 Brane Dolinar: Pepelka 71 - igra za otroke; 9.46 Skladbe za mladino; 10.05 Se pomnite, tovariši...; 10.55 Vojaki, dober dan!; 11.05 Iščemo popevko; 14.20 Nedeljska reportaža; 14.45 Jbisk pri orkestru «The Tjujana Brass»; 15.05 Nedeljsko popoldne: poročila o športnih dogodkih in humoristična - B. Diop; Kost reklame; 17.00 Zabavna radijska igra; 20.40 Glasbene razglednice; 20.50 Lahko noč, otroci!; 21.00 V nedeljo večer; 23.20 Jug umetniški pred mikrofonom; 00.05 Literarni nokturne; P. Markovič: Prerokovanja; 00.15 V lučeh semaforov.

RADIO 1

- 8.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.25 Almanah; 8.30 Glasbena skrinja; 11.00 Poletni spored; 12.00 Kol.

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 11.35 Opolne z vami; 13.30 Glasba po željah; 14.30 Orkester; 17.00 Program za mladino; 18.30 V ljudskem omu; 19.20 Jazz; 20.00 Glasbeni utrinki; 20.35 Slovenski razgledi; 21.15 Glasba za lahko noč.

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 20.00 Poročila; 6.15 Danes za vas; 7.20 Rekreacija; 7.51 Na dan našnj dan; 9.08 Glasbena mati neja; 10.05 Pisan svet pravljic; 10.20 Izberite pesmico; 10.40 Vedre melodije; 12.03 Za vsakogar nekaj; 13.10 Veliki orkestri; 13.30 Kmetijski nasveti; 16.45 «Vrti ljaki»; 17.45 Zabavni orkester; 18.00 Studio ob 18.00; 19.00 V godalih od dua do kvarteta; 19.25 Zvočni signali; 20.40 Ansambel Do bri znanci; 20.50 Lahko noč, otroci!; 21.00 Če bi globus zairal; 21.30 Operni koncert; 23.20 Popevke.

KOPER

- 7.00, 8.00, 13.00, 19.00 Poročila; 7.30 Budilka; 9.00 Vi in jaz; 11.00 Poletni spored; 12.10 Hit Parade;

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 7. DO 11. SEPTEMBRA 1976

- TOREK, 7. septembra**
- 18.15 Vrtec na obisku; 18.30 Catch Kandy; 18.55 Obzornik; 19.10 Mlada poezija; 19.45 TV trim test; 20.30 Dnevnik; 21.00 Izkušnje s samoprispevkom; 21.55 Fallada; Kmetje, bombe, oblast; 23.25 Dnevnik.
- KOPRSKA BARVNA TV**
- 20.30 Odporna meja; 21.00 Otroški kotiček; 21.15 Dnevnik; 21.35 Otello, celovečerni film; 22.05 Spanija danes.
- SREDA, 8. septembra**
- 18.10 Beli delfin, otroška oddaja; 18.25 Razgovor z dragocnostmi; 18.55 Obzornik; 19.10 Davek Tari, reportaža; 19.45 Od vsakega ju-

- tra raste dan; Radovljica; 20.15 Risanka; 20.30 Dnevnik; 21.00 Branjevec, film; 22.30 Majine skrivnosti kuharskih mojstrov.
- KOPRSKA BARVNA TV**
- 20.55 Otroški kotiček; 21.15 Dnevnik; 21.35 Portorož 76; festival jug. televizije; 23.30 Velika Balzacova ljubezen.
- CETRTEK, 9. septembra**
- 18.20 Romunska risanka; 18.30 Trapollo HH 33; 19.05 Obzornik; 19.25 Lumirajoči svet, nova serija; 20.30 Dnevnik; 21.00 Najvažnejši dan življenja; 22.10 Certkovi razgledi; Zdravnik v družbi; 22.40 Dubrovniško poletje; Prokofjev, 7. simfonija; 23.10 Dnevnik.
- KOPRSKA BARVNA TV**
- 20.55 Otroški kotiček; 21.15 Dnevnik; 21.35 Moriska družina
- gospa Bargher, film; 23.05 Narod na glasba.
- SOBOTA, 11. septembra**
- 16.25 Nogomet: Zagreb - Olimpija; 19.10 Obzornik; 19.25 Polci linder in gomoljast nos; 20.30 Dnevnik; 20.50 Zunanje politični komentar; 21.00 Humoristična od daja Dan; 21.45 Hobsonove dogodivščine; 23.30 Dnevnik; 00.25 Nogomet: Hajduk - Dinamo.
- KOPRSKA BARVNA TV**
- 16.25 Nogomet: Zagreb - Olimpija; 20.30 Otroški kotiček; 21.15 Dnevnik; 21.35 Maščevalci, film; 22.25 Veliki razskovalci; 23.20 Glasbene miniaturre.

steljami sta viseli tablici z napisom, da sva obsojena na pet let težke ječe. Bila sva brez tobaka in brez knjig.

Sele po nekaj tednih sva si uredila življenje. Nakupila sva si knjig in napravila petletni študijski načrt Karlauva. Tretji mesec sva tudi opravila najino poostreno kazen: ležala sva na deskah in 24 ur prestradala.

Za božič je pokukal v najino celico paznik, ki sva mu zaradi kumari podobnemu nosu dala ime Murka. Ta je bil že star in vsega sit in imel je naju rad, ker sva se učila. Razkorčil se je sredi celice, naju nekaj časa mrko opazoval, nato pa naju vprašal, od kod sva in če znava čitati slovensko. Ko sva mu vse povedala, se je zamislil, nato pa odšel. Bellia sva si glavo, kaj naj to pomeni. Ze sva bila pozabila nanj, ko je zopet zarožljaj ključ in pojavil se je Murka s celim naročenim knjig. Položil jih je na mizico in odšel. Bilo je dvanajst v črno platno vezanih zvezkov Jurčičevih zbranih spisov. Solze so naju oblie.

«Poglej, Folti, "Deseti brat"! Tega mi je mati čitala, ko sem imel štirinajst let in sem ležal v postelji hudo bolan.»

Listal sem po «Desetem bratu», spomin pa mi je uhal v mlada leta. Mati je bila utrujena od težkega jesenskega dela in vendar je dolgo v noč čitala in čitala. Ves čas sem jo držal za roko in zdelo se mi je, da so bolečine popustile. Imel sem vnetje pokostnice na desni nogi. Noč in dan sem prestokal in zdelo se mi je, da so strahovite bolečine popustile, če sem stiskal očetovo ali materino roko.

S Foltijem sva se strogo držala dnevnega reda. Dopoldne sva brala, popoldne pisala, zvečer sva se učila tuje jezike. Čeprav sva učni načrt napravila za pet let, sva vendar kmalu začela ugibati, ali nas morda ne bodo spustili prej. Jetniki so šušljali o amnestiji. Vendar ni bilo

nič zanesljivega, kajti v vsaki kaznilnici so gesla o pomilostitvi vsakdanji pojav. Celo pazniki jih radi širijo, kajti z njimi pomirjajo duhove. Kolikokrat sem bil v Karlaui, tolikokrat so se kaznjenci vedno tolažili s tem geslom: Če bi lahko govorili ti, stoletja stari zidovi! O kakšnih vzdihih, tolažbah in upanjih bi vedeli povedati!

Dne 15. julija 1936 nas je obiskal kaznilniški uradnik in nas obvestil, da bodo vsi politični kaznjenci v kratkem pomiloščeni. Deset dni kasneje se je to res zgodilo.

Reberski delavci so nas navdušeno sprejeli. Ko je vlak obstal sredi tovarniških zgradb, so se delavci kar ustili v vagon. Prisrčenega stiskanja rok in pozdravljanja ni bilo ne konca ne kraja. Med njimi so bili mladostni prijatelji pa tudi strankniki tovariši, s katerimi smo skupaj hodili na skrivna posvetovanja kapelskih komunistov. Karel Kleweiss mi je padel v objem in se solzan pritiskal k mojemu licu. Potem me je ogledoval. Spremenjen sem se mu zdel. Nosil sem dolgo brado.

Ko sem stopil v domačo hišo, me moji otročiči Vera, Mara in Vladimirček niso spoznali. Starejši dve, Vera in Mara, sta se plašno skrili za hišni vogal. Slednjic me je Vera le prepoznala. Mara pa je povesala glavico in dolgo molčala. Sele zvečer se ji je razvezal jeziček. Koliko besed se je naučila v teh štirinajstih mesecih, kar sem bil zaprt!

Kako lepe načrte sva kovala s Kordežem v jetnišnici! Sklenila sva, da si bova ogledala vse koroške znamenitosti. Do tedaj še Gosposvetskega polja nisva videla, niti nisva bila na Osojščici in na visokem Ojstrcu. Zavezala sva se tudi, da bova obiskala karlauske sobojevnike iz Gradca, Leobna, Mürzschuschlaga in Brucka. Hotela sva tudi popisati slovenske kmetije, ki so v zadnjem dvajsetletju prešle v nemško last.

(Nadaljevanje sledi)

SPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

S KVALIFIKACIJAMI

Čez teden dni starta pokal pokalnih prvakov

Napoli je imel pri žrebu srečo, Hajduk pa bo imel težavno nalogo

Velika sezona mednarodnega nogometa se bo kmalu zopet začela in to že 15. septembra, ko bodo na sporedu kvalifikacijske tekme treh velikih evropskih pokalov.

1969: Manchester City (Anglija) 1970: Chelsea (Anglija) 1971: Rangers (Škotska) 1972: Milan (Italija) 1973: Magdeburg (NDR) 1974: Dinamo Kijev (SZ) 1975: Anderlecht (Belgija) 1976: Anderlecht (Belgija)

Levski (Bolgarija) - Reipas (Finska) Lierse (Belgija) - HAJDUK (Jugoslavija) CSU (Rumunija) - Boavista (Portugalska) Carrick (S. Irsko) - Aris (Luksemburg) Bodoe (Norveška) - NAPOLI (Italija) Iraklis (Grčija) - Apoel (Ciper) Cardiff (Wales) - Ararat (SZ)

Kot vidimo je italijanski Napoli imel pri žrebu precej sreče, saj se bo moral v prvem kolu srečati s šibko norveško ekipo Bodoe, medtem ko so se bo moral splitski Hajduk verjetno precej potruditi, da bo premagal belgijsko moštvo Lierse, ki pa je na mednarodnem nogometnem prizorišču še precej neveljavljeno, a znano je, da je belgijski nogomet dosegel v zadnjem času zadovoljivo stopnjo razvoja.

NA PROSEKU PONOVO ŠPORTNA POSLASTICA ZA NAŠE LJUBITELJE NOGOMETNEGA ŠPORTA

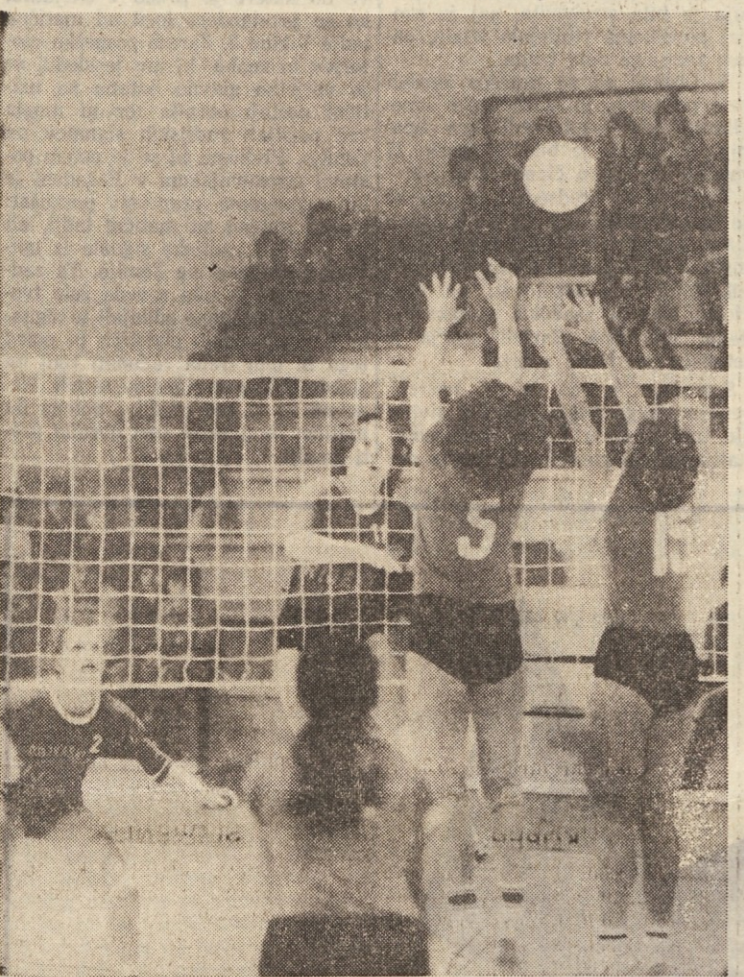
Ljubljanska Olimpija bo gostovala pri Primorju

Proseško Primorje je kot organizator nogometnih srečanj eno naših najuspešnejših društev. V preteklih sezonah je že večkrat gostilo enajsterice zvezanih imen, pa tudi samo je s svojimi nogometaši nastopalo tudi v inozemstvu (spominimo se nastopa na Škotskem).

Na sliki (od leve proti desni) stoje: trener Milošević, Dalanović, Komljenović, Župancić, Klamper, Samatović, Šišić, Dimitrijević, tehnični direktor - Šoškić Miloš; - čepi: Radulović, Bracanović, Jovičević, Ameršek, Prosen.

Tudi Dukičeva na «6. trofeji Sokol»?

Sokolov mednarodni ženski odbojkaški turnir v Nabrežini se vedno bolj bliža. Veliko zanimanje vlada posebno za nastop tradicionalnih gostov na tem turnirju, igralci OK Rijeka. Na sliki vidimo trenutek v jugoslovanskem pokalnem srečanju med Rijeko in beograjsko Crveno zvezdo, novembra 1975 (zmagala je Rijeka s 3:1); Beograjčanke z blokom branijo trojece Kramarčiče - št. 11 - odlična Dukičeva - št. 2 - pa kriče svojo kolikavo. Na «6. trofeji Sokola» bo v vrstah Rečank verjetno nastopila tudi Dukičeva

Pismo uredništvu

Prejeli smo naslednje pismo: Spoštovano uredništvo! Hvalavredno je, da z zanimanjem sledite in objavljate rezultate ter sončne in senčne strani naših športnih društev. Večkrat najdemo tako v vaših člankih igralci sami reči, ki jim jih trenerji ali odborniki ne morejo ali ne marajo povedati. Vendar se tu nečemo ustavljati ob tem.

Morda komu ne bo prav, če hočemo danes odkriti pograjati ljudi pri vašem cenjenem uredništvu na sportni strani, ker stalno poročajo o «patriški Gaji» in s tem nehoti spravljajo v resnično nejevoljo člane, odbornike in prebivalce vasi Gropada, ki je skupno s Padričami osnovala športno združenje Gaja. Tak neželju spodrsrlaj (in upamo, da je bil samo spodrsrlaj!) se je prav v zadnjih dneh pripetil dvakrat in sicer v sredo, 25. 8., ter 2. 9., ko je poročal o pripravah Gaje na tekmo vas do pisnik D. G. To je tem bolj čudno, ker o slednjem vemo, da objektivno ter o skladu s našim statutom pripravljajo poročila za tisk.

Želja vseh prebivalcev vasi Gropada je, naj bi se tiskarski skrat tako nevoljno več ne poigrav z njimi. Športno združenje Gaja je bilo od vsega začetka želja in sad dveh vasi - Padrič in Gropade in ne samo te ali one.

V upanju, da boste gornje upoštevali, vam želimo veliko podnega dela in uspeha ter vas športno pozdravljamo.

(Podpisani: Kalc Karlo, Kalc Franc, Kalc Stanko, Jojčić Stane, Grojčić Stanko, Pečar Marino).

Pripis uredništva:

Pripombo podpisanih bralcev našega dnevnika k poročanju o Gaji jemljemo na znanje in se za spodrsrlaj opravičujemo. V bodoče bomo skušali upoštevati željo pristavev Gaje iz Gropade, vendar pa moramo poudariti, da spodrsrlaji, o katerih pišejo podpisani, nikakor niso bili namerni, ampak smo pogostoma prisiljeni pisati tako iz povsem tehničnih razlogov, zlasti pri sestavljanju naslovov. Z enako pravico bi se namreč lahko pritožili tudi ljubitelji Brega, ko pišemo o «odlični enajsterici», vendar pa bi bilo n. pr. povsem nemogoče iz tehničnih razlogov v naslovih tak naziv zamenjati za «odlično - boljskano - borštanska - pebešenska - mačkoljanska - ricmanska ekipa» ali pa za Sokol «nabrežinski - devinska - sesljskanska - mavhinska - štvanska ekipa», čeprav imajo tudi ta društva igralce in pristaje iz vseh teh vasi. Ekipa dodatno označujemo pa le po kraju, kjer imajo svoj sedež, oz. igrišče.

Vsekakor pa bomo v bodoče, kolikor bo le mogoče, navajali v primeru Gaje imeni obeh naselij, v katerih razvija to slovensko športno društvo svojo aktivnost.

Uredništvo

V PRIREDBI BOKSARSKE ZVEZE

V Lignanu prihodnji teden mladinska boksarska vadba

Vsredzavne prireditve se bodo udeležili tudi mladinci iz Slovenije, Hrvaške in Koroske

V Lignanu bo v soboto, 11. in v nedeljo, 12. septembra, vsredzavno srečanje mladincev, «evancev» v boksu, ki spada v okvir mladinskih iger. Prireja ga vsredzavna boksarska federacija, na srečanje so povabili tudi mladince iz Slovenije, Hrvaške in Koroske.

Na tiskovni konferenci, ki je bila prejšnji teden v prostorih krajevne turistične ustanove, je predsednik delovnega odbora vsredzavne boksarske zveze Elvio Ferigo obrazložil pomen takega srečanja, v katerem se bodo izkazali mladinci, ki se urijo v boksanju. Med prisotnimi na tiskovni konferenci so bili poleg župana Emilia Zattija in predsednika turistične ustanove Pierluigia Manfredija tudi delovni odbornik za šport Bertoli in številni boksarji. Med temi tudi bivši svetovni in olimpijski prvak Nino Benvenuti, ki je dejal, da je tako šolanje nujno potrebno, če se hoče ta zvrst italijanskega športa ponovno povzpeti v višine olimpijskih zmagovalcev. Benvenuti je namreč dejal, da je bilo leto v Montrealu prvič, da niso italijanski boksarji osvojili kolajne. Istočasno pa je tudi dejal, da mora biti danes boksanj popoln športnik in ga je treba pripravljati tudi s pomočjo znanstvenikov.

Prireditve se bodo pričele v soboto zvečer z mimohodom nastopajočih, tekme pa bodo v nedeljo ves dan, nagajevanje bo v nedeljo, 12. septembra, zvečer. Prireditve bo v središču tega letoviškega mesta, v tako imenovanem Lignanu City.

NOGOMET

POKAL ALTIPIANO Gaja premagana v prvem nastopu

Polisportiva - Gaja 3:1 (2:0)

POLISPORTIVA: Brovia, Paolich, Surian, Manzutto, Desanti, Pestrin, Favento, Vasotto, Birsia, Enitar, Rozman.

GAJA: Kante (Kalc), Stranščak, Mikovič, Vrše, Cermelli, Rismond, Iztok Grčić (Križmančič), Zuzich (Cuk), Baldassin (Egon Grčić), Branko Grčić, Savarin.

STRELCI: Enitar, Rozman, Surian (Polisp.); Križmančič (Gaja).

Prvi nastop Gaje v letošnji sezoni, za «Pokal Altipiano», se je končal s porazom.

TABORNIŠKI KOTIČEK

V NOVO SEZONO

September je že tu in začenja se nova sezona. Če se malo naslonimo na številke, nam to povedo, da začnemo leto taborništvo in tabornice Rodu Modrega vala že svojo trindvajseto sezono neprekinjenega delovanja, saj je bila organizacija ustanovljena leta 1954.

Avgušt predstavlja edini krajši prepor v letošnjem delovanju, je pač mesec počitnic in tudi taborništvo si privošči kratek oddih. Zanimivo je, da pride do premora prav po mesecu juliju, ko poteka sinteza letošnjega delovanja in sicer letno tabornjenje. Prav letni tabor poka-

že, če je bilo delo v prejšnjih mesecih dobro zastavljeno in opravljeno. Tabornjenje je namreč vedno zrcalo opravljene dela; istočasno pa je priložnost, kjer se lahko vsak član izkaže in pokaže, da je postal resničen tabornik in ne le član n. pr. pripravi ali pa priložnost član taborniškega rodu.

Če vnesemo pogovor na tabornike, je večina prisotnih trdno prepričana, da se delovanje taborniške organizacije omejuje na tabornjenje, izlete in občasne sestanke. Vse zgoraj navedeno tudi drži, vendar je to okvir, v katerem se odvija vzgoja posameznega tabornika v koristnega člana človeške družbe, v naprednega mladince, v narodnozavednega Slovenca v okviru narodnostne skupnosti v Italiji, v hranitelja tradicij narodnosvobodilnega boja. Vse to poteka v stalnem stiku z naravo in z ljudmi. Saj sta naši gesli preprosti in obenem polni smisla: «PRIRODO K NOVOEMU ČLOVEKU!» in «OBDAJMO SVET S PRILJATELJSTVOM!» Značilnost taborniške organizacije je, da precej tesno povezuje svoje člane, v kar privede vsakotredsko sestajanje ter stalen stik članov, ki se skupno vzgajajo. In prav v vzgojnem poudarku je eden izmed ciljev taborniške organizacije.

Kdor nekaj let zapored preživi tritedensko tabornjenje RMV, spozna lepote in ljudi širom Slovenije - naše matične domovine. Mislim, da so to enkratne prilagoditve, da resnično spoznamo Slovenijo in ljudi, bodisi da so to pripadniki taborniških odredov bodisi da so to vaščani zaselka v bližini naših taborov. Skratka, dejavnost je vsestranska in raznovrstna.

V oktobru nas čaka še redni letni občni zbor, na katerem bomo skupno preverili opravljeno delo ter si začrtali novo delovni načrt za letošnjo sezono. Tako bo zopet zaključeno še eno leto delovanja ter bomo začrtali novo v kratki a plodni zgodovini taborniške organizacije.

milan pahor

TENIS

Globe za ČSSR, SZ in Madžarsko

PHILADELPHIA, 4. — Mednarodna teniška zveza je sporočila, da bo kaznovala z globo 10.000 dolarjev (pribl. 8,5 milijona lir) sovjetsko, češko in madžarsko federacijo, ki so dovolile, da se njihove reprezentance umaknejo z ženskega teniškega turnirja v tem mestu iz protesta zaradi prisotnosti Južne Afrike in Rodezije na tem turnirju.

OBVESTILO

Slovenski pomorski klub «ČUPA» obvešča svoje člane in prijatelje, da bodo letošnje društvene regate v Sesijskem zalivu 25. in 26. septembra. Prva regata bo v soboto, 25. septembra s startom ob 15. uri. Vpisovanje v društvenem prostoru od 13. do 14. ure.

Druga regata bo v nedeljo zjutraj s startom ob 10. uri. Vpisovanje od 8. do 9. ure.

Nagajevanje najboljših posadk bo med družabnim večerom, ki ga bo društvo priredilo teden kasneje.

DELOVANJE ZŠSDI

ZŠSDI obvešča odbornike, da bo redna seja v petek, 10. t. m., ob 20. uri na sedežu ŠD Polet na Opčinah, Konkonskega cesta 1.

ZŠSDI Gorica vabi vse svoje članice, da se udeležijo sestanka, ki bo jutri, 6. t. m., ob 20. uri na sedežu v Ul. Malta 2.

ŠAHOVSKA PANORAMA

Na jubilejnim dvajsetem kongresu FIDE leta 1974 v Nici je predsednik mednarodne šahovske zveze dr. Max Ewe obljubil, da bo FIDE v bližnji prihodnosti ustanovila specialno priznanje za najboljšo partije vsakega leta. Ker je FIDE dolgo odlašala z imenovanjem komisije, ki bi ocenjevala vsakoletne dosežke šahovskih, se je center za napredek šaha v Beogradu, ki izdaja «SAHOVSKI INFORMATOR» odločil, da sam izpelje ta zanimivi konkurz. Prav ob praznovanju 10-letnice uspešnega dela in izdaji dvajsetih števk je redakcija te najbolj popularne šahovske revije na svetu objavila spisek deset najboljših partij iz leta 1975. Poleg urednika vele mojstra A. Matanoviča je pri oblikovanju najboljših vele mojstrov in teoretikov iz vsega sveta. Omenili bi le nekaj izmed njih: Botvinnik, Smislov, Talij, Suetin, Averbach (SZ), Barza, Portisch (Madžarska), Larsen (Danska), Hübnerr in Schmid (ZRN), Hort in Filip (ČSSR) in Jugoslovanci: Gličorič, Ivkov, Parma, Sokolov in še mnogo ostalih. V «SAHOVSKEM INFORMATORJU» je bilo v dveh števkah objavljenih okrog 1800 partij, ki so analizirane turnirskih tabele vseh mednarodnih turnirjev na svetu in rejting lista vseh šahovistov in šahistov sveta.

Sam dr. Ewe je bil navdušen nad to pobudo redakcije «SAHOVKEGA INFORMATORJA» in je tudi sam sodeloval pri izdelavi ocene. Na prvo mesto se je z 71 točkami uvrstila partija A. Planinc - D. Velimirovič, odigrana na 30. prvenstvu Jugoslavije v Novem Sadu 1975. Tudi drugo priznanje je bilo podeljeno jugoslovanskemu šahistu in sicer A. Planincu za zmago nad R. Vaganjanom na turnirju v Hastingsu 1975. Bronasto priznanje je dobila partija R. Vaganjan - V. Kuprejšić. Na naslednjih mestih pa so: B. Larsen - U. Andersson, 5. partija dvoboja, A. Karpov - L. Portisch, memoriai Vidmarja v Portorožu in Ljubljani.

Partija Planinc - Velimirovič je pritegnila pozornost zaradi globoke teoretične vsebine obeh igralcev. Velimirovič je v kritični varianti silijanke žrtvoval dva kmeta in dosegel zanimiv napad, katerega je opravil dinamično in uspešno. Zanimivo je, da se je kljub porazu Planinc zelo dobro branil. Predlagam bralcem, da si ogledajo ta zares vsebinsko partijo, ki jo tudi komentiramo.

30. šampionat SFRJ NOVI SAD 1975 PLANINC - VELIMIROVIČ Sicilijanska obramba 1. e4 c5 2. S3 d6 3. d4 S36

Zanimiv vrstni red potez. Mogoče se je črni zabdel jemanja na d4 z damo. Sedaj bi na 4. dč sledilo 4. ... Da5 ali 4. ... Se4; 5. c6 Sd6; in črni nima težav. Planinc pa že v naslednjih potezi krene v normalne vode. 4. Sc3 c4 5. Sd4: g6 6. Le3 Lg7 7. f3 Sc6 8. Dd2 0-0 9. Lc4 Ld7 10. 0-0-0

Teorija smatra za najbolj dosledno potez 10. h4. Na 10. Lb3 pa je možna popularna varianta 10... Sd4: 11. Ld4: b5 12. h4 a5 13. a4 b4 14. Sa4: e5 in črni je izenačil pozicijo.

10. ... Dd5 11. Lb3 V slučaju 11. g4? črni bi prevzel iniciativno s potezom 11... b5! 12. Ld5 Tc8 13. Lc6: Lc6: 14. h4? b4 15. Sc2 Se4: 16. Fe4 Le4: 17. Sg3 Lc2: 18. Dc2: Te2: 19. Kc2: Dc8 MAC - GUFFELD, Novosibirsk 1962.

Praksa zadnjih let pa je pokazala, da je najbolj dosledno 11. h4! V partiji SPASSKY - LEVY, olimpijada NICA 1974 je črni slabo nadaljeval 11... a5? kar ni logično. Spassky je to dosledno kaznoval: 12. Lh6! Se4: 13. Se4: Ld4: 14. h5! Slovenski vele mojster PARMA je v partiji z LIBERZONOM, Atene 1976 kot črni igral na 11. h4 Tc8, sledilo je 12. Lb3 a5 13. a5 b5 14. Sd5 Sd5: 15. Ld5: b4 16. a4 Sd4: 17. Ld4: e5 18. Le3 La4: s prednostjo črnega.

Zadnje novost v tej varianti pa srečamo v partiji HODZONS - PAUNOVIC, dvoboj LONDON - BEOGRAD po telexu aprila 1976. Mladi Anglež je v 13. potezi odigral odlično nadaljevanje. Pa si ogledajmo: 11. h4 Tc8 12. Lb3 a5 13. h5! Sd4: 14. Ld4: a 15. Ld5 e6 16. hg6 hg6 17. Dg5! e5 18. Th8+ Kh8: 19. Lf7: Tg8 20. Th1+ in črni se vda.

Ob 15 letnici ustanovitve SK Kras iz Zgonika mu iskreno čestita in želi še mnogo let uspešnega delovanja na športnem področju ter medsebojnih stikov PD Rdeča zvezda iz Saleza

SK Kras proslavlja letos svojo 15-letnico ustanovitve. Ob tej priložnosti mu iskreno čestita in želi še mnogo nadaljnjih uspehov Zdrženje slovenskih športnih društev v Italiji

NOGOMET

ŠPORT V BRDIH

Danes v Vipolžah otvoritev igrišča

S. Vendemiano v soboto v Novi Gorici

Priredavni nogometni klub Brda bo imel danes otvoritev lastnega nogometnega igrišča v Vipolžah. Ob tej priložnosti bo gostoval NK Vozila in bo tudi registracija igrišča po komisiji TNZ Goriske. S to udarniško akcijo bo nogometni šport v Brdih zelo razvil, kajti tudi doma bodo igrali tekme pionirji, mladinci in člani, do čim se morali dosejati ob hkratno gostovati in drago plačevati uporabi tega igrišča. Nogometni delavci in aktivni nogometaši iz širnih Brd pa želijo in pričakujejo malo več pomoči od KS in močne zadržane «Goriška Brda» - združena klet Dobrovo. V pestrem programu so nastopili domači nogometaši: člani, veterani, ter tudi mladi: ženski ekipi.

Adria - Tolmin Vozila prosta II. kolo Primorje - Tolmin Brda - Adria Vodice - Bilje Renče - Vozila Vipava prosta Namesto Rudarja bodo nastopili mladinci Primorja, kajti prvi imajo mladince v zahodni SML, Primorje pa 1. ekipi v SNL. Pričakovati je zanimiva srečanja v prvenstvu, kajti prav letos je bilo do sedaj veliko prijateljskih tekem v pripravah in se napeti bodo tako imenovani «derbi», ki bodo privabili številno športno občinstvo.

V soboto 11. septembra bo na stadionu v Novi Gorici povratno nogometno srečanje med italijansko ekipo S. Vendemiano in NK Vozila. Že za prvo letošnje srečanje v Italiji je dala pobudo SO Nova Gorica zaradi pobratena s S. Vendemiano. To bo lep prispevek - živi most tesnega sodelovanja in poudarek na občinsko praznovanje Nove Gorice, zato je pričakovati velik obisk vrzencev nogometa. Varl R.

OBVESTILO Izpopolnjevalna jadrnalna šola Slovenski pomorski klub «Čupa» priredi izpopolnjevalno jadrnalno šolo za tečajnike, ki so se udeležili letošnjih jadrnalnih tečajev. Tečaj, ki ga bo vodil Stojan Kurret, bo vsak dan v Sesijskem zalivu, od 11. do 18. septembra. Cena tečaja je 15.000 lir za vsakega prijavljenca. Vse informacije in vpisovanje pri DARKU MALALANU, tel. št. 211-465 - 211-688. Zaradi omejenega števila razpoložljivih mest prosimo tečajnike, da pohitijo z vpisom.

12. 9. 1976 Renče - Rudar Vozila I - Vozila II Vipava - Vodice Bilje - Brda Adria - Tolmin 19. 9. 1976 Rudar - Tolmin Brda - Adria Vodice - Bilje Vozila II - Vipava Renče - Vozila I

